Ár. 89 (15.179). Lwów, piątek 21. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 89 (15.179). Львів, пятниця 21. квітня 1939. Рік LX.

Oplata pocztowa uiszczona z góry.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція и Администрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч 10 II ПОВ.
Телефон Редакції 246 11
Телефон Администрації 228 11
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Виборчий комунікат.

Окружні Виборчі Комісії доручили багатьом українським виборцям рішення, що вони будуть скреслені з лист виборців.

Це рішення видали Окружні Виборчі Комісії, покликуючись на реклямації внесені якимись невідомими людьми, які зацікавилися українськими виборцями. Як виходить з тих рішень — ці люди, використовуючи постанови закону, вносять реклямації що до українських виборців, домагаючись скреслення з лист виборців, як неуправнених до голосування.

ЦЕ ДУЖЕ ПОВАЖНА ЗАГРОЗА ДЛЯ ПРАВ УКРАЇНСЬКИХ ВИБОРЦІВ, ЯКІЙ МУСИМО З УСІХ СИЛ ПРОТИСТАВИТИСЬ.

Тому проти такого рішення Окружної Виборчої Комісії, кожний український виборець, що дістав це рішення мусить внести спротив. Спротив треба внести до 2-ох днів від одержання рішення до тієї самої Окружної Комісії, що видала рішення. ОДНАК НАЙКРАЩЕ ВНЕСТИ СПРОТИВ НЕГАЙНО ПО ОДЕРЖАННІ РІШЕННЯ.

Одночасно повідомляємо, що формуляр спротиву можна дістати безплатно в канцелярії Технічного Виборчого Комітету, яка приміщується в пасажі Гавсмана 6. II. п. — Крім цього канцелярія Техн. Виб. Комітету виготовляє теж спротиви, в урядових годинах від 9—21-ої.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

Бороніть своїх виборчих прав, бо це Ваш національний обовязок. Не можуть Вас зразити ніякі перешкоди, ні не вільно Вам жалувати труду і часу для збереження Ваших виборчих прав.

ТЕХНІЧНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ.

Важні наради в Берліні.

БЕРЛІН, ПАТ. Поза офіційним комунікатом у справі візити мін. Гафенку в Берліні міродатні кола не дають конкретної відповіди щодо тем, що їх порушили оба міністри підчас розмов. Підкреслюють лише сердечну атмосферу, в якій відбувається візита. В розмовах порушили всі справи, які торкаються обох держав. У середу в год. 11-ій мін. Гафенку склав вінець під памятником полеглих у світовій війні. В год. 12-ій вполудне приняв його канц. Гітлер. Опісля мін. Рібентроп гостив сніданням мін. Гафенка у своїй приватній віллі в Далем. Пополудні скінчилися офіційні розмови обох міністрів закордонних справ. Мін. Гафенку приняв пополудні ще марш. Герінґ. Вечором відбувся бенкет у румунськім посольстві з нагоди побуту мін. Гафенку.

Німецька преса пише про цю візиту на передових місцях. Ранішна і пополуднева преса помістила офіційні комунікати, що їх оголошено вчора вночі. „Гамбургер Фремденблят" додає такий коментар: Зміст комунікату каже сподіватися, що поодинокі проблеми розглянули у відповіднім дусі. Ці проблеми кидають відповідне світло на німецько-румунські взаємини саме в теперішній хвилині у звязку зі загальною европейською ситуацією. Партійний Орган „Національ Цайтунг" підкреслює у своїх коментарях, що господарський договір — річ ясна — гарантує зміцнення обісторонних політичних взаємин. У власній кореспонденції з Букарешту щоденник широко розписується про враження, що його викликала ґарантія Анґлії в Румунії. Одночасно висловлює переконання, що Румунія знає про недоцільність допомоги, з якою поспішила б Анґлія на випадок конфлікту. Анґлійська ґарантія — пише щоденник — не перешкодила Румунії йти шляхом співпраці з Німеччиною.

ЗАКОН ПРО ВИЙНЯТКОВИЙ СТАН НА ЛИТВІ.

КОВНО, ПАТ. Литовська рада міністрів приняла закон про вийнятковий стан. Над цим законом радив уже в осени литовський сойм, але тоді його уряд забрав назад. Вийнятковий стан у державі оголошує і відкликає — на основі нового закону — президент держави на внесок ради міністрів.

Мін. Галіфакс про закордонну політику В. Британії.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У середу відбулася в палаті льордів широка дискусія над міжнароднім положенням. По промовах багатьох льордів давав вияснення мін. Галіфакс, який сформулював становище В. Британії у звязку з витвореним міжнароднім положенням. Міністр заявив, що реєстрація міжнародніх договорів, що їх заключила тепер В. Британія в Лізі Націй залежатиме від їх форми. Згадав про рухи еспанських та італійських військ підкреслючи, що поголоскам про їх концентрацію в Піринеях, на португальськім кордоні і недалеко Ґібральтару не слід швидко вірити.

Головні напрямні британської політики закордонної можна — заявив мін. Галіфакс — сформулувати в кількох словах. Ними є: Втримання правдивого миру для світа та охорона осіб, майна і право обоснованих інтересів британських громадян закордоном. Бажаючи здійснити ці напрямні британський уряд намагався застосувати деякі засади, що на його думку повинні кермувати взаєминами між суверенними державами. Вони були вичислені в додатку до пакту Ліґи Націй. При цій нагоді обговорив причину упадку значіння Ліґи Націй і спинився над заходами британського уряду довести у вересні м. р. до розвязки міжнародніх справ. Підкреслив, що британський амбасадор у Берліні Гендерсон вернеться на своє становище, як лише скінчиться йому його відпустка. Далі обговорив переговори і ґарантії В. Британії для інших держав, заперечуючи рішуче будь-тоби їх метою були агресивні наміри. Всі зусилля британського уряду зводяться саме до того, щоб не допустити до дальшої агресії. Ця політика на думку британського уряду доведе ходом до приязних розмов і переговорів. Керуючись цими засадами британський уряд бажає співпрацювати з усіми державами, які люблять мир і рішений втримати незалежність суверенних держав. Внутрішня організація державного ладу поодиноких держав не цікавить британського уряду, бо інтерес В. Британії лежить у площині закордонної політики. Потвердив, що В. Британія веде переговори з СССР. Зовсім зокаються покищо положення в Европі. Не виключене, що ці розмови матимуть ширший обсяг і обіймуть теж справи на Далекому Сході. Уряд бажає створити повну систему проти агресії. Підкреслив, що ніколи не виступав проти концесії збірної безпеки, лише проти її інтерпретації. Нема страху, щоб політика британського уряду довела світ до поділу на два табори, бо він уже є поділений і до того не з вини В. Британії. Згадав теж, що британський уряд ніколи не робив труднощів у справі засоблення в сирівці чужих держав, хіба що йшло про засоблення воєнного промислу. Щож торкається сирівців британський уряд готовий піти на якнайдальші концесії. Міністр заявив, що брит. уряд зовсім згоджується з поглядами през. Рузвельта. „Наша політика спирається на моральних засновках, що права менших держав не повинні нарушувати сильніші держави. Тому якщо світ колинебудь станув би в обличчі війни то якщо йде про британський нарід, до війни дійде лише тому, бо він буде свідомий, що нема іншого способу сборони справ і вартостей, які є для британців важніші ніж їх власне життя" — закінчив мін. Галіфакс.

Дипльоматичний протинаступ Німеччини та Італії.

ПАРИЖ, ПАТ. Французькі політичні кола і паризька преса з великим зацікавленням слідкують за німецько-італійською дипльоматичною акцією супроти Румунії, Мадярщини, Югославії і Туреччини та вважають її дипльоматичним протинаступом оси Берлін-Рим на акцію Льондону і Парижа. Паризькі щоденники подрібно подають всі інформації і голоси у справі візити мін. Гафенку в Берліні і візити прем. Телекія і гр. Чакія в Римі. Дальшим проявом тієї акції вважають заповіджену на суботу стрічу мін. Чяно з прем. Цветковічем у Венеції і призначення фон Папена німецьким амбасадором у Туреччині. Пополуднева паризька преса підкреслює з вдоволенням, що розмови між мін. Рібентропом і мін. Гафенком не принесли властиво ніяких нових конкретних політичних моментів.

СТРІЧА МІН. ЧЯНО З МІН. МАРКОВІЧОМ.

РИМ, ПАТ. У звязку з недалекою стрічек у Венеції мін. Чяно з міністром закордонних справ Югославії Марковічом, югославянський посол при Квіринталі Хрістіч виїхав з Риму до Білгороду. По дорозі затримався у Венеції, щоби перевести деякі технічні приготування до стрічі. Мін. Чяно приїде до Венеції в суботу рано. Тоді теж приїде з Білгороду мін. Марковіч.

Італійська преса дуже прихильно обговорює перспективи цієї стрічі і подає життєпис югословянського міністра. „Стампа" запевняє, що між Італією та Югославією нема ніяких спірних справ, суперечок чи непорозумінь. Зате є взаїмна воля затіснити приязнь і співпрацю. В цьому теж дусі відбудеться стріча в суботу.

ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД

Nr. 89 (15.179). Lwów, piątek 21. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 89 (15.179). Львів, пятниця 21. квітня 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-20
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Леґіонів Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 25 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Виборчий комунікат.

Окружні Виборчі Комісії доручили багатьом українським виборцям рішення, що вони будуть скреслені з лист виборців.

Це рішення видали Окружні Виборчі Комісії, покликуючись на рекламації внесені якимись невідомими людьми, які зацікавилися українськими виборцями. Як виходить з тих рішень — ці люди, використовуючи постанови закону, вносять рекламації що до українських виборців, домагаючись скреслення з лист виборців, як неуправнених до голосування.

ЦЕ ДУЖЕ ПОВАЖНА ЗАГРОЗА ДЛЯ ПРАВ УКРАЇНСЬКИХ ВИБОРЦІВ, ЯКІЙ МУСИМО З УСІХ СИЛ ПРОТИСТАВИТИСЬ.

Тому проти такого рішення Окружної Виборчої Комісії, кожний український виборець, що дістав це рішення мусить внести спротив. Спротив треба внести до 2-ох днів від одержання рішення до тієї самої Окружної Комісії, що видала рішення. ОДНАК НАЙКРАЩЕ ВНЕСТИ СПРОТИВ НЕГАЙНО ПО ОДЕРЖАННІ РІШЕННЯ.

Одночасно повідомляємо, що формуляр спротиву можна дістати безплатно в канцелярії Технічного Виборчого Комітету, яка приміщується в пасажі Гавсмана 6. II. п. — Крім цього канцелярія Техн. Виб. Комітету виготовляє теж спротиви, в урядових годинах від 9—21-ої.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

Бороніть своїх виборчих прав, бо це Ваш національний обовязок. Не можуть Вас зразити ніякі перешкоди, ні не вільно Вам жалувати труду і часу для збереження Ваших виборчих прав.

ТЕХНІЧНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ.

Мін. Галіфакс про закордонну політику В. Британії.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У середу відбулася в палаті льордів широка дискусія над міжнароднім положенням. По промовах багатьох льордів давав вияснення мін. Галіфакс, який сформулував становище В. Британії у звязку з витвореним міжнароднім положенням. Міністер заявив, що реєстрація міжнародніх договорів, що їх заключила тепер В. Британія в Лізі Націй залежатиме від їх форми. Згадав про рухи еспанських та італійських військ підкреслючи, що поголоскам про їх концентрацію в Пиринеях, на португальськім кордоні і недалеко Гібральтару не слід швидко вірити.

Головні напрямні британської політики закордонної можна — заявив мін. Галіфакс — сформулувати в кількох словах. Ними є: Втримання правдивого миру для світа та охорона осіб, майна і право обоснованих інтересів британських громадян закордоном. Бажаючи здійснити ці напрямні британський уряд намагався застосувати деякі засади, що на його думку повинні кермувати взаєминами між суверенними державами. Вони були вичислені в додатку до пакту Ліґи Націй. При цій нагоді обговорив причину упадку значіння Ліґи Націй і спинився над заходами британського уряду довести у вересні м. р. до розвязки міжнародніх справ. Підкреслив, що британський амбасадор у Берліні Гендерсон вернеться на своє становище, як лише скінчиться йому його відпустка. Далі обговорив переговори і ґарантії В. Британії для інших держав, заперечуючи рішуче будьтоби їх метою були агресивні наміри. Всі зусилля британського уряду зводяться саме до того, щоб не допустити до дальшої агресії. Ця політика на думку британського уряду доведе згодом до приязних розмов і переговорів. Керуючись цими засадами британський уряд бажає співпрацювати з усіми державами, які люблять мир і рішений втримати незалежність суверенних держав. Внутрішня організація державного ладу поодиноких держав не цікавить британського уряду, бо інтерес В. Британії лежить у площині закордонної політики. Потвердив, що В. Британія веде переговори з СССР. Вони торкаються покищо положення в Европі. Не виключене, що ці розмови матимуть ширший обсяг і обіймуть теж справи на Далекому Сході. Уряд бажає створити повну систему проти агресії. Підкреслив, що ніколи не виступав проти концепції збірної безпеки, лише проти її інтерпретації. Нема страху, щоб політика британського уряду довела світ до поділу на два табори, бо він уже є поділений і до того не з вини В. Британії. Згадав теж, що британський уряд ніколи не робив труднощів у справі засоблення в сировці чужих держав, хіба що йшло про засоблення военного промислу. Щож торкається сировців британський уряд готовий піти на якнайдальші концесії. Міністер заявив, що брит. уряд зовсім згоджується з поглядами през. Рузвельта. „Наша політика спирається на моральних засновках, що права менших держав не повинні нарушувати сильніші держави. Тому якщо світ колинебудь станув би в обличчі війни то якщо йде про британський нарід, до війни дійде лише тому, бо він буде свідомий, що нема іншого способу оборони справ і вартостей, які є для британців важніші ніж їх власне життя" — закінчив мін. Галіфакс.

Важні наради в Берліні.

БЕРЛІН, ПАТ. Поза офіційним комунікатом у справі візити мін. Гафенку в Берліні міродатні кола не дають конкретної відповіди щодо тем, що їх порушили оба міністри підчас розмов. Підкреслюють лише сердечну атмосферу, в якій відбувається візита. В розмовах порушили всі справи, які торкаються обох держав. У середу в год. 11-ій мін. Гафенку склав вінець під памятником поляглих у світовій війні. В год. 12-ій вполудне приняв його канц. Гітлер. Опісля мін. Рібентроп гостив сніданням мін. Гафенка у своїй приватній віллі в Далем. Пополудні скінчилися офіційні розмови обох міністрів закордонних справ. Мін Гафенку приняв пополудні ще марш. Ґерінґа. Вечором відбувся бенкет у румунськім посольстві з нагоди побуту мін. Гафенку.

Німецька преса пише про цю візиту на передових місцях. Ранішна і пополуднева преса помістила офіційні комунікати, що їх оголошено вчора вночі. „Гамбурґер Фремденблятт" додає такий коментар: Зміст комунікату каже сподіватися, що поодинокі проблеми розглянули у відповіднім дусі. Ці проблеми кидають відповідне світло на німецько-румунські взаємини саме в теперішній хвилині у звязку зі загальною европейською ситуацією. Партійний Орган „Національ Цайтунґ" підкреслює у своїх коментарях, що господарський договір — річ ясна — ґарантує зміцнення обісторонніх політичних взаємин. У власній кореспонденції з Букарешту щоденник широко розписується про враження, що його викликала ґарантія Англії в Румунії. Одночасно висловлює переконання, що Румунія знає про недоцільність допомоги, з якою поспішила б Англія на випадок конфлікту. Англійська ґарантія — пише щоденник — не перешкодила Румунії йти шляхом співпраці з Німеччиною.

ЗАКОН ПРО ВИЙНЯТКОВИЙ СТАН НА ЛИТВІ.

КОВНО, ПАТ. Литовська рада міністрів приняла закон про винятковий стан. Над цим законом радив уже в осени литовський сойм, але тоді його уряд забрав назад. Винятковий стан у державі оголошує і відкликає — на основі нового закону — президент держави на внесок ради міністрів.

Дипльоматичний протинаступ Німеччини та Італії.

ПАРИЖ, ПАТ. Французькі політичні кола і паризька преса з великим зацікавленням слідкують за німецько-італійською дипльоматичною акцією супроти Румунії, Мадярщини, Югославії і Туреччини та вважають її дипльоматичним протинаступом осі Берлін-Рим на акцію Льондону і Парижа. Паризькі щоденники подрібно подають всі інформації і голоси у справі візити мін. Гафенку в Берліні і візити прем. Телекія і ґр. Чакія в Римі. Дальшим проявом тієї акції вважають заповіджену на суботу стрічу мін. Чяно з прем. Цветковічем у Венеції і призначення фон Папена німецьким амбасадором у Туреччині. Пополуднева паризька преса підкреслює з вдоволенням, що тості між мін. Рібентропом і мін. Гафенком не принесли властиво ніяких нових конкретних політичних моментів.

СТРІЧА МІН. ЧЯНО З МІН. МАРКОВІЧОМ.

РИМ, ПАТ. У звязку з недалекою стрічею у Венеції мін. Чяно з міністром закордонних справ Югославії Марковічом, югославський посол при Квіриналі Христіч виїхав з Риму до Білгороду. По дорозі затримався у Венеції, щоби перевести деякі технічні приготування до стрічі. Мін. Чяно приїде до Венеції в суботу рано. Тоді теж приїде з Білгороду мін. Марковіч.

Італійська преса дуже прихильно обговорює перспективи цієї стрічі і подає життєпис югословянського міністра. „Стампа" запевняє, що між Італією та Югославією нема ніяких спірних справ, суперечок чи непорозумінь. Зате є взаїмна воля затіснити приязнь і співпрацю. В цьому теж дусі відбудеться стріча в суботу.

Позбавлені польського громадянства.

Майже в кожному числі „Монітора Польського" поміщувані тепер рішення поодиноких старость про відбирання польського громадянства молодим людям з причини своєчасного їх переходу на територію Карпатської України. І так у ч. 79 „Монітора" оголошено рішення перемиського староства про відібрання громадянства Дмитрові Дмитровському зі Сільного Складу, Василеві Дужому зі Соронович, Володимирові Федакові з Чорткова Зенонові Колодієві з Бушкович, Мирославові Корнальському зі Сянок, Іванові Козьоринському зі Станиславчика, Андрієві Курильцеві зі Соколі, Іванові Осцюдакові з Перемишля, Андрієві Паткевичеві з Рожубович, Володимирові Павликові з Еґенбурґу, Евгенові Ярославові Стахову з Перемишля і Володимирові Стасеву з Перемишля. — В ч. 83 „Монітора" оголошено рішення староства в Турці н. Стр., яким відібрано польське громадянство 54 парубкам з Борині, Гусного Вижного, Яворова, Липя, Скородного, Михнівця, Лопушанки, Рябого, Бітлі, Бусовиськ, Лужка Горішного і Маткова. — В ч. 84 „Монітора" оголошено рішення староства у Львові, яким відібрано право громадянства інж. Евгенові Врецьоні з Винник, Михайлові Козакові зі Зимної Води, Юліянові Дмитеркові з Підберізець і Володимирові Голіянові з Винник; рішенням староства в Самборі відібрано право громадянства Олександрові Сидорякові з Ванович і Теодозієві Галущинському з Чорткова. — В ч. 86 „Монітора" оголошено рішення президента м. Львова про відібрання громадянства Осипові Бойдуникові з Долини, Евгенові Бухало з Дерманя, Іванові Хомянчукові з Ляшок Горішніх, Ярославові Дуді з Вербова, Осипові Карачевському з Держова, Романові Мировичеві з Рожнітова, Віталієві Пилипчукові з Городиславич. Іванові Стебельському зі Старої Соли, Володимирові Шиґельському зі Львова, Романові Шухевичеві зі Львова і Львові Ярославові Зацному з Козови. — В ч. 88 „Монітора" оголошено рішення староства в Рудках про відібрання громадянства Йосифові Ленецеві і Грицеві Ліщинському, обом з Комарна.

РУЗВЕЛЬТ ЗАПРОПОНУЄ МЕДІЯЦІЮ У СПРАВІ ДАЛЕКОГО СХОДУ.

ТОКІО, Райтер. Президент Рузвельт звернеться до Японії зі закликом, у якім запропонує медіяцію у справі відкриття конференції держав, заінтересованих у справах Далекого Сходу.

ОСТАТОЧНА ЛІКВІДАЦІЯ КОМІТЕТУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Головна комісія льондонського комітету неінтервенції відбуде 20 ц. м. ліквідаційне засідання, на якім остаточно зліквідує свої агенди — опісля комітет розвяжеться.

ГОЛЯНДІЯ ПРОДОВЖИТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ.

АМСТЕРДАМ, АТЕ. Як подають з офіційних кол, голяндський уряд плянує продовжити військову службу з 11-ох місяців на 21 або 24.

ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВА НІМЕЧЧИНИ НА ДАНСЬКІМ ПОГРАНИЧЧІ.

КОПЕНГАГА, АТЕ. Німецька військова влада зареквірувала всі приватні самоходи в німецькім Шлезвіґу. Чеські робітники працюють над будовою підземних гангарів коло твердині Фленсбурґ.

—o—

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ СЛОВАЦЬКОГО СОЙМУ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. На вівторок 25 ц. м. скликано засідання словацького сойму.

—o—

Чи швидко війна?!

(Від нашого спеціяльного кореспондента).

Берлін, 16. квітня 1939.

Так питаються не тільки у вас, у краю, — але й тут. Бо що війна буде, ніхто вже не сумнівається. Не знають лише, де вона візьме свій початок... і коли?

Того, що може прийти, що прийде — чекають тут з величезним спокоєм, майже з детермінацією. Це виходить зі зрозуміння того розгону подій, якого зупинити не сила, і з безмежної віри в державно-політичний геній Гітлера. Дуже часто зустрінетеся тут з арґументом: „Тямите справу Надренії?.. Тоді армія була рішуче проти. Однак Гітлер своє перепер і переміг! Европа пальцем не рушила. Чому?.. Бо в тому діянні був сенс історичної справедливости. А потім справа Австрії... А далі справа Чехословаччини зі всіми її фазами... Гітлер є геніяльний!"

Ця віра в геній свого вожда дає цьому народові величезний спокій духа.

Военного ентузіязму, захоплення майбутнім походом вперед — в Німеччині не видно. Принаймні назверх. Не видно хочби тому, що нема пропаґанди війни. Є тільки шалена пропаґанда небезпеки. Цілий німецький нарід живе в несамовитому настрою кривди і вірить, що ціла якась мафія демолібералізму, масонства і жидівства плюс большевизм — присягаються, щоб задавити Німеччину у кліщах макабричної бльокади, куди гіршої, ніж це було за світової війни.

Вслід за цим оця психольоґія небезпеки створює в Німеччині радше настрій дефензиви, настрій незвичайно грізний назовні, бо вперто-заїлий, мовчазний, зі всіми прикметами бажання відплати, порахунку. Якщо б нині Німеччина вступила у війну, то у німецькому понятті це буде превенційна спровокована конечність, але в ніякому разі імперіялістична війна. Це буде тільки оборона, — кажуть німці — навіть, колиб прийшлося першому вдарити!..

У тому підході, у тому психольоґічному наставленні німецьких мас є щось несамовито грізного, щось без прецеденсу у свому розумуванні. І методичне „новум" в історії военної пропаґанди. Бо видається правильним погляд — спеціяльно в теперішньому психольоґічному стані народів, — що завжди більше ударної сили має в собі детермінація, ніж імперіялістична екстаза, або охота чи намова битися, щоби здобути ще щось і ще щось до цілої низки вже осягнених здобутків, яких доцільність може видаватися неодному сумнівна. При цьому такий підхід надзвичайно скріплює моральну силу народу і почуття справедливости його акції — бо що може бути більше справедливе, як оборона свого життя?

Ненависть до Анґлії зросла непомірно. Вже не співають тут, щоправда, „Ґотт штрафе Енґлянд!", — але вірять, що зробить це сам вожд і Муссоліні. Що Анґлію викинуть оконечно з Европи. Нині є вже тут прилюдною тайною, що анґлійська політика окружити Німеччину розпочалась ще далеко до відомої заяви Чемберлена. Політичні німецькі кола твердять, що це почалося активно ще з січня ц. р. — між іншим від Праги. Дійсно, в перших днях березня ц. р. міг уже дехто довідатися з поінформованих німецьких кол у Празі, що за старанням Анґлії йдуть законспіровані зусилля, щоб переговорити праський уряд заключити федерацію з одною зі суміжних держав. Коло 8-го березня справа була вже нібито так заавансована (мав мачати у ній пальці м. ін. словацький міністр Сідор), що Німеччина вважала за конечне негайно інтервенювати. Скільки правди у цих здогадних причинах походу на Прагу скажуть колись тайні, міністерські архіви. Якби не було вислідом тої, нібито підготованої „зради" Праги, була добре заінсценована протичеська диверсія словацьких самостійників у Словаччині, відомий й наслідок у Карпатській Україні — та врешті вмарш німецького війська до Чехії і ліквідація федеративної республики... на прохання самого президента Гахи!

Друга така спроба Анґлії — цим разом проти Італії — була в ході на Балкані. Анґлія доводила там до фіналізації бльок Греції, Югославії, Альбанії, Туреччини та Румунії... Наглою окупацією Альбанії Італія перешкодила цьому плянові в останній хвилині, погрожуючи дальшою інтервенцією в Греції.

Справа там на півдні, мабуть ще не скінчена, таксамо, як не скінчена на кордонах Німеччини, й у наддунайському басейні, і на Балтійському Морі...

Коли прислухуватися до тверджень німецьких політичних кол, то дійсно люди набірають враження, що бльокадне окруження Німеччини в повному ході. У тому німецькому світлі випади у сторону Чехії та Альбанії є спробами кита, що хоче перервати сіти, якими його окружають, щоби потім вдарити по ньому гарпунами. Коли ж з черги слухати голосів анґлійської та французької преси — то виходить, що ніяких сітей ніхто не кладе, тільки держави Европи забезпечуються перед надмірно великими апетитами кита, що розложився на осі Берлін—Рим.

Отже: одні забезпечуються перед бльокадою; другі бльокуються перед таким забезпеченням. У дійсности — це на одне виходить. Фактом є, що гра сил у Европі дійшла вже до тої максимальної натуги, приняла вже таку невиносну гостроту, що партію треба розіграти. Ми саме свідками перших ходів на шахівниці.

*

А конфлікт Німеччини з Польщею?.. І чи взагалі такий конфлікт істнує?..

І так — і ні. Польська преса признала недавно сама, що німецький уряд поставив до Польщі деякі домагання, які торкалися головно справи Данціґа та кращої сполуки Східньої Прусії з рештою німецької території. Німецькі урядові кола пояснюють, що це не був ніякий ультимат... тільки щось у роді „добросовісного проекту".

Той проект Польща катеґорично відкинула і коротко пізніше заговорила Анґлія відомою заявою Чемберлена про готовість Анґлії боронити самостійність Польщі

Дальші події вже відомі.

Офіційного — так би мовити — конфлікту Німеччини з Польщею нема. Правда, німецький амбасадор у Варшаві фон Мольтке приїхав уже до Берліна, а польський амбасадор п. Ліпський виїхав до Варшави, але такі речі бувають. Особисті рапорти дипльоматичних представників у столицях своїх держав — це ніщо надзвичайне.

Зокрема німецька преса вимикає обережно всякого гострішого тону супроти Польщі. Один-одинокий випад — і то не в офіціозах — був зроблений вчора з нагоди якихось суперечок між німецьким та польським населенням на Поморю. Зрештою тиша.

Якщо німецька пропаґанда когось нині лає, то тільки Анґлію. У пресі й у радіо. Пристрасно, без стриму. Бо вона є ініціятором окруження.

Очевидно, що до становища Польщі не мають тут уже ніяких ілюзій. Знають, що поляки не чехи, та думають, що Польща вже не заверне так, як завернула напр. Югославія. Одиак вичікують. Хочуть полагоджувати все формально. Покищо діє ще німецько-польський договір з 26 січня 1934. р. і є дуже суперечні відомости на тему його будуччини.

Зрештою — одна велика невідома! Попросту вірити не хочеться, щоби Німеччина відважилась на кроки, які могли б запалити всю Европу. А проте одно певне: коли Анґлія дальше гратиме ролю промотора т. зв. оборонного бльоку держав в Европі, та коли Німеччині та Італії не вдасться перешкодити створенню такого бльоку — до вибуху війни прийти мусить! Всяке доказування оборонних цілей бльоку нічого справі не поможе. Бо обі сторони рахуються не з цілями, але з фактами небезпеки.

Переживаємо тепер рішальну фазу [illegible] відмов, залякування і морального натиску. Фрагмент Альбанії це тільки один із засобів перехрещування анґлійської акції. Але [illegible] буть останній. Черговий — мусів би принести вибух.

Роман Голіян.

Позбавлені польського громадянства.

Майже в кожному числі „Монітора Польского" поміщувані тепер рішення поодиноких старость про відбирання польського громадянства молодим людям з причини своєчасного їх переходу на територію Карпатської України. І так у ч. 79 „Монітора" оголошено рішення перемиського старости про відбирання громадянства Дмитрові Дмитровському зі Сільного Складу, Василеві Дужому зі Сороновича, Володимирові Федакові з Чорткова Зенонові Колодієві з Бушкович, Мирославові Корнальському зі Сянок, Іванові Козьоринському зі Станиславчика, Андрієві Курильцеві зі Сокалі, Іванові Осьодакові з Перемишля, Андрієві Паткевичеві з Рожубович, Володимирові Павликові з Еґенбурґу, Евгенові Ярославові Стахову з Перемишля і Володимирові Стасеву з Перемишля. — В ч. 83 „Монітора" оголошено рішення старости в Турці н. Стр., яким відібрано польське громадянство 54 парубкам з Борині, Гусного Вижного, Яворова, Липя, Скородного, Михнівця, Лопушанки, Рябого, Бітлі, Бусовиськ, Лужка Горішного і Маткова. — В ч. 84 „Монітора" оголошено рішення старости у Львові, яким відібрано право громадянства інж. Евгенові Врецьоні з Винник, Михайлові Козакові зі Зимної Води, Юліянові Дмитеркові з Підберізець і Володимирові Голіянові з Винник; рішенням старости в Самборі відібрано право громадянства Олександрові Сидорякові з Вановичі і Теодозієві Галущинському з Чорткова. — В ч. 86 „Монітора" оголошено рішення президента м. Львова про відібрання громадянства Осипові Бойдуникові з Долини, Евгенові Бухало з Дерманя, Іванові Хоминчукові з Ляшок Горішніх, Ярославові Дуді з Вербова, Осипові Карачевському з Держова, Романові Мировичеві з Рожнітова, Віталієві Пилипчукові з Городиславич, Іванові Стебельському зі Старої Соли, Володимирові Шиґельському зі Львова, Романові Шухевичеві зі Львова і Львові Ярославові Зацному з Козови. — В ч. 88 „Монітора" оголошено рішення старости в Рудках про відібрання громадянства Йосифові Ленецеві і Грицеві Ліщинському, обом з Комарна.

РУЗВЕЛЬТ ЗАПРОПОНУЄ МЕДІЯЦІЮ У СПРАВІ ДАЛЕКОГО СХОДУ.

ТОКІО, Райтер. Президент Рузвельт звернеться до Японії зі закликом, у якім запропонує медіяцію у справі відкриття конференції держав, зацікавлених у справах Далекого Сходу.

ОСТАТОЧНА ЛІКВІДАЦІЯ КОМІТЕТУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Головна комісія льондонського комітету неінтервенції відбуде [illegible] ц. м. ліквідаційне засідання, на якім остаточно зліквідує свої аґенди — опісля комітет розвяжеться.

ГОЛЯНДІЯ ПРОДОВЖИТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ.

АМСТЕРДАМ, АТЕ. Як подають з офіційних кол, голяндський уряд плянує продовжити військову службу з 11-ох місяців на 2[illegible] або 24.

ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВА НІМЕЧЧИНИ НА ДАНСЬКІМ ПОГРАНИЧЧІ.

КОПЕНГАГА, АТЕ. Німецька військова влада зареквірувала всі приватні самоходи у німецькім Шлєсвіґу. Чеські робітники працюють над будовою підземних гангарів коло твердині Фленсбурґ.

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ СЛОВАЦЬКОГО СОЙМУ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. На вівторок 25. [illegible] скликано засідання словацького сойму.

Для кого небезпечні афішки українських ґазет?!

З ЧОРТКОВА дістали ми перед кількома днями такого листа: Є тут кооперативна Українська Книгарня, яка торгує книжками, мапами, часописами, листівками і т. п. Для реклямових цілей книгарня, як кожне торговельне підприємство, мусить показувати той товар, який має на продаж. М. і. вивішує щодня афішки українських часописів, які має у себе в комісовій продажі. Нині поліція забрала всі афішки, а на інтервенцію власника у старостві йому заявили, що можна вивішувати тільки афішки польських часописів, зате не можна цього робити з афішками ґазет українських, бо староство дало такий обіжник. І дійсно, постерункові забрали афішки українських легальних та процензурованих ґазет не тільки з тієї книгарні, але і з усіх інших крамниць, де їх продавали...

З ТЕРНОПОЛЯ пишуть нам: У суботу 15. п. м. місцева поліція наказала власникам усіх кіосків усунути з виставових таблиць афішки всіх українських ґазет, кажучи, що це розпорядок адміністраційної влади. Польських та жидівських ґазет та заборона не дотичить.

З КОПИЧИНЕЦЬ запитують: Чи відомо щось українським відповідальним політичним колам про те, що у нас тепер найважнішою льокальною справою є — афішки українських ґазет?! Від давніх часів, відколи тільки українські ґазети почали друкувати реклямові афішки, всі тутешні кіоски і крамниці, які тримають українські ґазети, вивішували й дотичні афішки, очевидно — поруч із афішками ґазет польських та жидівських. Тимчасом зараз по Великодних Святах постерункові на основі розпорядку повітового староства наказали всім крамничникам, щоб вони надалі не вивішували афішок українських ґазет, тільки афішки ґазет польських і жидівських. Коли один купець звернувся безпосередньо до староства за вияснениям, йому відповіли запитом, чи він прийшов перевірювати правильність повелінки органів прилюдної безпеки?

У ЗБАРАЖІ всі кіоски дістали таку саму заборону вивішувати афішки українських ґазет. Староство мотивує вже отверто ту заборону оглядами прилюдної безпеки...

Такі алярмові вістки дістаємо з ріжних східньо-галицьких міст і містечок. Це щось зовсім нове і досі небувале: дотепер поліція забирала лише афішки сконфіскованих чисел ґазети, разом — очевидно — з самою ґазетою, якщо вона встигла дістатися до місця продажі, себто, коли конфіската прийшла вже після переведеної експедиції та відходу поїзду. Однак признавати небезпечною для прилюдного спокою афішку ґазети, коли саму ґазету свобідно продають, — це щось, чого ніяк не можемо зрозуміти.

Очевидно, що з правного боку такий розпорядок не витримує критики. Недопускальна якась ґенеральна заборона ґазетних афішок, — можна тільки конфіскувати окремі афішки, якщо їх зміст не відповідає змістові даного числа ґазети, або поданий у такий спосіб, який дійсно може викликувати сумніви з погляду інтересів прилюдної безпеки. Тому власники крамниць і кіосків, які дістали таку заборону, повинні зажадати її на письмі та обовязково внести до вищої влади скаргу.

Одночасно в цій справі повинні повести зорґанізовану акцію всі українські часописні видавці. При цій нагоді не можемо стриматись від закиду, що орґанізація українських ґазетних видавців не функціонує так, як повинна би: є безліч справ, які дотичать всіх українських видавців без огляду на ідеольоґічні розбіжности їх ґазет і тому в усіх таких справах слід би виступати солідарно та скоординовано. Порушена на цьому місці справа — це клясичний приклад таких спільних видавничих інтересів.

Очевидно, що останній похід проти афішок українських ґазет, себто проти освяченої та ноторійної в усьому світі реклями „ґазетного товару", не може зупинити українських видавців від оборони слушних законних прав, які торкаються у державі всього друкованого слова. В імя конституційної засади рівности не можна погоджуватися пасивно на витворювання нового „доконаного факту", що українські ґазети — це щось одне, а польські і жидівські — щось зовсім інше. Знову-ж українські читачі повинні відповісти на ці останні практики з українськими ґазетними афішками — масовою передплатою українських ґазет: нехай меншає кольпортажа поодиноких чисел ґазети, нехай меншає комісова продажа українських ґазет, зате нехай більшають ряди передплатників, які безпосередньо з видавництва діставатимуть українську ґазету додому!

——o——

З польської преси.

Чому мін. Бек рішився поїхати до Льондону?

Виленське „Слово" (ч. 104 з 17-го квітня ц. р.) передає уривки з репортажу французького публіциста Бертранда Жувенеля, який під наголовком „Подорож до загрожених країн" надрукував французький тижневик „Кандід".

„Досі у пресі — читаємо у „Слові" — ніхто не представив ходу подій у місяці березні, які спричинили наші посунення, що мали на меті скріплення оборонности. П. Жувенель представляє це ось як:

„Дня 21-го березня, того самого дня, коли світ довідався, що Німеччина анектувала Мемель, — мін. Рібентроп приймає польського амбасадора і розвиває перед ним льоґічні послідовности, що є вислідом нової рівноваги сил в Европі. Німеччина — каже німецький міністр — спішиться, щоб наладнати територіяльні справи. Фірер хотів би, щоб найближчий партійний конгрес був конгресом мира, отже до того часу треба усунути аномалію на польсько-німецькій границі. Річ у дрібниці — вияснював п. фон Рібентроп — Данціґ німецьке місто, отже повинен вернутися до Німеччини. Німецькі автомобілісти їдучи зі Штетіна до Кенігсберґу повинні проїздити не спиняючись перед домами польських митників. На це необхідна автострада через коридор. Вкінці ще одна мала справа, тобто Богумин. Богумин повинен вернутися до Райху". Польський уряд довідавшись 21-го березня вечором про німецькі претенсії до Данціґа, видав негайно наказ мобілізації двох річників".

„У двох найближчих днях околиці Данціґа — розказує далі п. Жувенель — провізорично уфортифіковано і їх зайняла данціґська поліція, що носить шапки давнього полку ґузарів смерти, який стояв у тому місті залогою в 1914-ому році. Проти кого та поліція підготовляла охорону міста? Проти польської армії — каже п. Жувенель — бо ґенеральний комісар Річипосполитої Польської п. М. Ходацький, дав данціґській владі без ніяких недосказів зрозуміти ось що: „Хочете зайняти Данціґ, будь ласка. Але мушу попередити, що займемо його перед вами. Маємо до розпорядимости сім доріг і три залізничі шляхи, щоб увійти на терен Вільного Міста. Звідки може прийти німецька армія? Чи з Ельбінґу, що віддалений 53 кільометри? Мусите перейти Вислу, на якій не маєте ні одного моста. Де тільки ваші відділи почнуть підготовлятися до переходу, наші вже будуть на місці. Не дозволимо на ніякий доконаний факт".

„Торговельні літаки й літаки школи пільотів м. Данціґа гарчали цілий день 23-го березня, тобто в часі, коли Гітлер був у Мемелі. Людність схвильована галасом і вістками чекала, що фірер поворітьма полагодить справу Данціґа. Але літаки сигналізували за велику кількість польського війська. „Дойчлянд" перепли͏в боком на повному морі. Партію відкладено".

„П. Жувенель нагадує, що крім цього пляновано невеличкий „путч", що мав на меті зайняти залізничий двірець у Данціґу, але до цього не дійшло через недуґу ґавляйтера Ферстера та спротив іншого визначного ґітлерівського діяча, головного редактора „Данціґер Фолькспост" Чарського. Цей останній твердить, що „путч" не має виглядів, якщо його не підтримає німецька армія".

„Вагалися. Минуло кілька днів, в яких Польща енерґійно посунула свою військову підготову. Вкінці 29-го березня німецький амбасадор гр. Мольтке явився у полк. Бека. Щож йому сказав? Докладно невідомо. На всякий випадок після розмови з ним полк. Бек прийняв амбасадорів Франції й Анґлії і справу його подорожі до Льондону вирішено за один день".

Так французький публіцист представляє останній тиждень березня ц. р., в якому люди ловили кожну найдрібнішу вістку, щоб збаґнути, в якому напрямі покотяться далі події в середній Европі.

Відгомін телеґрами президента Рузвельта.

Ясна річ, що такий виступ, як останній президента Рузвельта з його телеграмою до Гітлера і Мусолінія, не міг не відбитися широким відгомоном у всій пресі. На цьому місці наведемо кілька думок польської преси про акцію американського президента, що викликала одобрення усіх держав т. зв. демократичного бльоку та велике обурення німецької преси. „Курієр Польскі" каже, що та телеграма крім історичного значіння для дальшого розвитку подій на арені міжнародньої політики не поминає також внутрішніх справ Злучених Держав:

„Президент хотів показати — читаємо там — своїм громадянам, до чого прямує його політика і якими засобами він хоче зберегти світовий мир. Одночасно це мало задокументувати перед людністю Злучених Держав, що у відношенні до тотальних держав вичерпано всі засоби, що ніхто не затріснув перед ними ніякої фіртки. За все, що станеться, президент Рузвельт перекинув тимсамим відповідальність на тих, що не скористають з можливости порозуміння, про яке мова в його декларації.

„Це, розуміється, не значить, що на випадок, якби американську пропозицію відкинено Злучені Держави зараз виповідять війну тотальним державам. Не про це ще тут іде. Але йде про те, щоб колись можна було сказати громадянам Злучених Держав: „Ми зробили все, щоб „тамтих" спамятати. Не наша вина що це не вдалося".

Що торкається оцінки цього ходу президента Рузвельта з огляду на його тактичне значіння „Курієр Польскі" пише:

„В останньому часі говорять дуже багато про ґеніяльну тактику тотальних держав. Певно — і канцлер Гітлер і Мусоліні неабиякі грачі — та президент Рузвельт виявився

З польської преси.

Чому мін. Бек рішився поїхати до Льондону?

Виленське „Слово" (ч. 104 з 17-го квітня ц. р.) передає уривки з репортажу французького публіциста Бертранда Жувенеля, який під наголовком „Подорож до загрожених країн" надрукував французький тижневик „Кандід".

„Досі у пресі — читаємо у „Слові" — ніхто не представив ходу подій у місяці березні, які спричинили наші посунення, що мали на меті скріплення оборонности. П. Жувенель представляє це ось як:

„Дня 21-го березня, того самого дня, коли світ довідався, що Німеччина анектувала Мемель, — мін. Рібентроп приймає польського амбасадора і розвиває перед ним льогічні послідовности, що є вислідом нової рівноваги сил в Европі. Німеччина — каже німецький міністр — спішиться, щоб наладнати територіяльні справи. Фірер хотів би, щоб найближчий партійний конґрес був конґресом мира, отже до того часу треба усунути аномалію на польсько-німецькій границі. Річ у дрібниці — виясннював п. фон Рібентроп — Данціґ німецьке місто, отже повинен вернутися до Німеччини. Німецькі автомобілісти їдучи зі Штетіна до Кеніґсбергу повинні проїздити не спиняючись перед домами польських митників. На це необхідна автострада через коридор. Вкінці ще одна мала справа, тобто Богумин. Богумин повинен вернутися до Райху". Польський уряд довідавшись 21-го березня вечором про німецькі претенсії до Данціґа, видав негайно наказ мобілізації двох річників".

„У двох найближчих днях околиці Данціґа — розказує далі п. Жувенель — провізорично уфортифіковано і їх зайняла данціґська поліція, що носить шапки давнього полку гузарів смерти, який стояв у тому місті залогою в 1914-ому році. Проти кого та поліція підготовляла охорону міста? Проти польської армії — каже п. Жувенель, — бо ґенеральний комісар Річипосполитої Польської п. М. Ходацький, дав данціґській владі без ніяких недосказів зрозуміти ось що: „Хочете зайняти Данціґ, будь ласка. Але мушу попередити, що займемо його перед вами. Маємо до розпорядимости сім доріг і три залізничі шляхи, щоб увійти на терен Вільного Міста. Звідки може прийти німецька армія? Чи з Ельбінґу, що віддалений 53 кільометри? Мусите перейти Вислу, на якій не маєте ні одного моста. Де тільки ваші відділи почнуть підготовлятися до переходу, наші вже будуть на місці. Не дозволимо на ніякий доконаний факт".

„Торговельні літаки й літаки школи пільотів м. Данціґа гарчали цілий день 23-го березня, тобто в часі, коли Гітлер був у Мемелі. Людність схвильована галасом і вістками чекала, що фірер поворітьма полагодить справу Данціґа. Але літаки сигналізували за велику кількість польського війська. „Дойчлянд" переплив боком на повному морі. Партію відкладено".

„П. Жувенель нагадує, що крім цього пляновано невеличкий „пуч", що мав на меті зайняти залізничий двірець у Данціґу, але до цього не дійшло через недугу ґавляйтера Ферстера та спротив іншого визначного гітлерівського діяча, головного редактора „Данціґер Фолькспост" Чарського. Цей останній твердить, що „пуч" не мав виглядів, якщо його не підтримає німецька армія".

„Вагалися. Минуло кілька днів, в яких Польща енерґійно посунула свою військову підготову. Вкінці 29-го березня німецький амбасадор гр. Мольтке зявився у полк. Бека. Щож йому сказав? Докладно невідомо. На всякий випадок після розмови з ним, полк. Бек прийняв амбасадорів Франції й Англії і справу його подорожі до Льондону вирішено за один день".

Так французький публіцист представляє останній тиждень березня ц. р., в якому люди ловили кожну найдрібнішу вістку, щоб збагнути, в якому напрямі покотяться далі події в середній Европі.

Відгомін телеґрами президента Рузвельта.

Ясна річ, що такий виступ, як останній президента Рузвельта з його телеґрамою до Гітлера і Мусолінія, не міг не відбитися широким відгомоном у всій пресі. На цьому місці наведемо кілька думок польської преси про акцію американського президента, що викликала одобрення усіх держав т. зв. демократичного бльоку та велике обурення німецької преси. **„Куріер Польскі"** каже, що та телеґрама крім історичного значіння для дальшого розвитку подій на арені міжнародньої політики не поминає також внутрішніх справ Злучених Держав:

„Президент хотів показати — читаємо там — своїм громадянам, до чого прямує його політика і якими засобами він хоче зберегти світовий мир. Одночасно це мало задокументувати перед людністю Злучених Держав, що у відношенні до тотальних держав вичерпано всі засоби, що ніхто не затріснув перед ними ніякої фіртки. За все, що станеться, президент Рузвельт перекинув тимсамим відповідальність на тих, що не скористають з можливости порозуміння, про яке мова в його декляраціі.

„Це, розуміється, не значить, що на випадок, якби американську пропозицію відкинено Злучені Держави зараз виповідять війну тотальним державам. Не про це ще тут іде. Але йде про те, щоб колись можна було сказати громадянам Злучених Держав: „Ми зробили все, щоб „тамтих" спамятати. Не наша вина що це не вдалося".

Що торкається оцінки цього ходу президента Рузвельта з огляду на його тактичне значіння „Куріер Польскі" пише:

„В останньому часі говорять дуже багато про ґеніяльну тактику тотальних держав. Певно — і канцлер Гітлер і Мусоліні неабиякі грачі — та президент Рузвельт виявився

зовсім не гіршим від них партнером. Його декларація ставить Німеччину у важкому та клопітливому положенні. Найкращим доказом цього є факт, що декларації Рузвельта до неділі не проголошено в німецькій пресі. Ця декларація ставить усі найдразливіші справи з правдиво американською ясністю та простотою — треба теж на неї відповісти ясно і просто".

П. К. Чапінський у **„Роботніку"** (ч. 109 з 19-го квітня ц. р.) пише:

„Дехто підкреслює моральне значіння виступу. Завдяки спритному ходові Америки фашистівські держави знайшлися у пастці. Тепер треба взяти на себе повну відповідальність. Тепер — на випадок відмовної відповіди — навіть народи Німеччини й Італії розуміють, до чого змагає політика тотальних урядів.

„Так, це має своє значіння, безсумніву. Поганим „реалістом" у політиці був би той, хто не доцінював би ваги моральних чинників. Коли не дасться „переконати" фашистівських урядів, треба принаймеще збирати моральний капітал на випадок конфлікту.

„Але головне значіння заяви Рузвельта є в чому іншому. А саме — це симптом великанської ваги, симптом, що політика Злучених Держав щораз більше наближається до політики Франції й Англії; симптом, що Злучені Держави наймовірніше виступлять збройно по стороні европейських демократичних держав. Так, як це було у світовій війні".

Консервативний **„Час"** свою статтю п. н. **„Апель Рузвельта"** (ч. 105 з 17-го квітня ц. р.) кінчить так:

„Важко ініціятиві президента Рузвельта ворожити успіх. Але зате можна ствердити одне: якби внаслідок відмови Райху тієї ініціятиви не можна було зреалізувати, то вона матиме і так один безсумнівний успіх: умісцевить відповідальність за евентуальний вибух війни".

„Дзеннік Повшехни" ствердивши, що Рузвельт виявився спритним, не гіршим від Гітлера й Мусоліня політиком, пише:

„Президент Рузвельт ставляючи справу виразно, хоч без визову, відібрав Третьому Райхові ініціятиву у міжнародній дискусії, притиснув Німеччину до муру, немов приневолив її, щоб зняла маску".

Львівське ендецьке **„Слово Народове"** (ч. 108 з 18-го квітня ц. р.) у статті п. н. „Америка проти диктаторів" пише:

„Може бути, що Гітлер відповість Рузвельтові скаженою іронією, закидами й наклепами, що нагадує йому американські гріхи супроти індіян, Мексику, Филипин, Гаваїв що ще раз висміє нещасного Вільсона та його ідеольогію. Але ті слова вже може критимуть відворот Німеччини. Повторюємо: Не треба пересуджувати майбутнього. Але допомога яку несе Европі Америка, може — здається нам — завернути диктаторів з воєнної дороги. Може це марна надія; не будуймо на ній багато. Та всеж треба ствердити, що виступ Рузвельта поправив трохи вигляди мира в Европі".

Оте закінчення „Слова Народового" віддзеркалює до деякої міри основний погляд майже всієї польської преси на телеграму президента Рузвельта: Це проблиск надії, що може вдасться врятувати мир, бо тотальні держави може не схочуть взяти на себе відповідальности за вибух війни.

Новий польський пресовий орґан на Волині.

У Кремянці появився на днях „реґіональний двотижневик", що його видає „Товажиство Розвою Зем Всходніх". Назва орґану **„Стражніца"** окреслює його ролю як польської сторожі в „цивілізаційному поході Польщі" на сході.

Вступна програмова стаття каже, що „Стражніца" ставляє своїм завданням: **„кликати всіх** по польськи думаючих громадян, без ріжниці походження, переконань, суспільних аспірацій,ісповіданої віри та досі уживаної мови" до праці над польською цивілізацією на Волині, **змагати** до того, щоб „широкі маси руського люду признали Польщу безпосередньою вітчиною" і **„підтримувати** організацію традиційного лицарства — „Ходачкової Шляхти".

Зміст першого числа „Стражніци" йде в цілости по лінії згаданої програми. Отже маємо домагання мешканців села **Жолобки**, щоб їм заміcть о. Скоропляса приділено православного пароха **польської** національности, далі читаємо про домагання **„Союзу Військових Інвалідів"**, щоб влада **скасувала юліянський календар**, дві шпальти „Стражніци" займають резолюції 1. **„Зїзду Неподлеглосьцьовцуф у Луцьку"** з домаганням **спровадити** на Волинь польських селян та до міст і містечок польських купців, **ревіндикувати** зрутенізоване населення, **збільшити число** римо-кат. парохій та костелів, скоро **назад відібрати** святині, що колись були католицькі, бо **почуття кривди польського населення** каламутить відносини між католиками і православними. Далі довідуємось також, що організуванням ходачкової шляхти на Волині (кружки у Кремянеччині є: в Антонівцях, Стіжку, Іловиці Великій, Угорську, Беріжцях, Вишнівці, Колодні, Вишегородку) ревно займаються віцестароста Осостович та шкільний інспектор Робак.

Успіхів дотеперішньої праці є чимало. **Союз польських кольоністів Волині** вибудував досі на терені воєвідства 50 людових домів, 30 вселюдних шкіл та 106 кооператив загальної вартости 2 міл. золотих. **„Мацеж Школьна"** на території кремянецького повіту веде 8 півкольоній, в яких приміщено 424 дітей. 103 мешканців села **Рудка** громади Березці внесло прохання уможливити їм стати католиками; в селі **Грибовій**, що належить до громади Ланівці (прикордонна смуґа) місцевий „Стшелец" охопив своєю орґанізацією життя майже всього населення, яке недавно перейшло з православя на католицизм.

Замість вступної статті „Стражніца" містить промову волинського воєводи п. Гавке-Новака на „Зїзді Неподлеглосьцовцуф" про „польську політичну програму на Волині", в якій волинський воєвода, підкреслюючи „віру в історичне культурне післанництво польської державної рації на Сході Европи", взиває польське громадянство Волині до розбудови сили польської держави і польщини та до пристосовування такої засади співжиття з непольським населенням Волині, щоб „польські діячі були всюди, де формується прилюдне життя, а вплив польської думки мусить відчути кожне скупчення, де відбувається орґанізаційне життя".

Взагалі кремянецька „Стражніца" — це неабиякий вартовий Польщі і з його змісту ясно виходить, що він справді не перебірщує, коли у програмовій статті без обиняків каже: **хочемо витворити умовини, щоб тисячні маси поляків, насильно відірвані від національного і релігійного пня з повною свідомістю вернулись на лоно народу і костела, очевидно: польського.**

Про українців, що — як відомо — теж живуть на Волині взагалі та у Кремянеччині зокрема, „Стражніца", орґан „Товажиства Розвою Зем Зем Всходніх", ні словечком, навіть мимоходом — не згадує.

Розвязали читальню „Просвіти" в Лежайську.

Повітове староство в Ланцуті веліло доручити голові читальні „Просвіти" в Лежайську таке письмо:

Повітовий староста в Ланцуті. Ч. Пол. 11/7, стов. 1/39. — До управи Стоваришення п. н. Читальня Просвіти в Лежайську, до рук голови Михайла Ваньчика, зам. в Сідлянці.

На осн. арт. 1. про стоваришення з дня 27. X. 1932 р. Ден. З. Р. П. Нр. 94, поз. 808 припиняю діяльність стоваришення п. н. Читальня Просвіти в Лежайську, бо його діяльність переходить устійнений для стоваришення обсяг і спосіб ділання та обовязуюче право.

Зокрема згадане стоваришення, основане на статуті, затвердженім Воєвідським Урядом у Львові рішенням з дня 21. 8. 1924 Л. 1/3/14432, улаштувало без дозволу Староства імпрезу т. зв. „просфору" дня 22. I. 1939 р., на програму якої зложилися: 1) промова о. І. Кікти, 2) інсценізація „Вертепу", 3) репродукції дуткої оркестри і також 4) деклямація М. Гайдука. Повища обставина доказує, що стоваришення переступило обовязуючий закон, зокрема улаштувало повищу імпрезу, насилуючи арт. 10. закону про **прилюдні розривкові підприємства** з дня 27. X. 1933 Ден. Зак. Р. П. Нр. 85, поз. 632 і § 1 поз. Мін. Внутр. Справ з дня 28. 12. 1933, Ден. Зак. Р. П. Нр. 103. поз. 801 у справі виконання закону про прилюдні розривкові підприємства.

Одночасно на основі арт. 25 права про стоваришення для забезпечення майна і до ведення справ невідкличних з тим майном назначую куратора в особі Казимира Разнікевіча, приватн. урядовця в Лежайську.

Разом з тим на основі арт. 87, точка 4 Розп. През. Р. П. з 22. 3. 1928 про адміністраційне поступовання (Ден. Зак. Р. П. Нр. 36, поз. 341) постановляю негайну викональність нинішнього рішення.

Від цього рішення вільно внести відклик до Воєвідського Уряду у Львові через Староство в Ланцуті до 14-тьох днів після його доручення

Повітовий ланцуцький староста: М. Стошко.

Анґлійські посли домагаються мобілізації.

ЛЬОНДОН, ПАТ. 52-ох послів з проурядової більшости поставило домагання, щоб палата послів негайно приняла засаду примусової мобілізації людських і фінансових сил та муніції.

Внесок має демонстраційний характер, він може навіть не стане предметом дебати. Уряд його не прийме, щоб не наражуватися на трудноші з лейбуристами, які виступають проти всяких примусових постанов підчас мира.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД ЗАСОБЛЕННЯ АРМІЇ В АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На засіданні в середу розглядав британський уряд справу організації окремої установи, що дбала би про постачання для армії муніції та воєнного знаряддя.

Ця справа була від довшого часу предметом дискусій; тепер зактуалізувало її відомо збільшення територіяльної армії, якої потреби поважно зросли від коли переведено її на воєнний стан.

Первісно думали, щоб це завдання доручити окремому міністерству, якого провід був би обняв мабуть Черчіль. тепер таку думку занехано.

Справа латинського епископства у Станиславові.

ДВОХ ПОЛЯКІВ СТАНЕ КАРДИНАЛАМИ?

Варшавські часописи твердять, що Ватикан остаточно рішив оснувати латинське епископство у Станиславові. Обійме його мабуть львівський епископ-помічник Базяк.

У пресі появилася вістка, що кардиналом заіменують краківського архиепископа Сапігу (який виїхав до Риму) на майбутнього варшавського архиепископа, що прийде на місце покійного кард. Каковського. На це останнє становище прийде мабуть один з таких епископів: Адамський, Ясінський, Гавліна, або Галь.

—o—

Напрямні закордонної політики Фінляндії.

ПРОМОВА ФІНЛЯНДСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ГЕЛЬЗІНКІ, ПАТ. Прем. Каяндер виголосив перед мікрофоном велику промову, в якій візвав нарід приступити до спільних зусиль над якнайскоршим дозброєнням та занехати боротьбу на мовнім, партійнім та світоглядовім тлі.

У закордонній політиці напрямними Фінляндії є орієнтація на скандинавські держави та близька співпраця зі Швецією; це не виключає співпраці з братньою Естонією та з іншими державами на південь від Балтійського Моря

зовсім не гіршим від них партнером. Його декларація ставить Німеччину у важкому та клопітливому положенні. Найкращим доказом цього є факт, що декларації Рузвельта до неділі не проголошено в німецькій пресі. Ця декларація ставить усі найдразливіші справи з правдиво американською ясністю та простотою — треба теж на неї відповісти ясно і просто".

П. К. Чапінський у **„Роботніку"** (ч. 109 з 19-го квітня ц. р.) пише:

„Дехто підкреслює моральне значіння виступу. Завдяки спритному ходові Америки фашистівські держави знайшлися у пастці. Тепер треба взяти на себе повну відповідальність. Тепер — на випадок відмовної відповіди — навіть народи Німеччини й Італії розуміють, до чого змагає політика тотальних урядів.

„Так, це має своє значіння, безсумніву. Поганим „реалістом" у політиці був би той, хто не доцінював би ваги моральних чинників. Коли не дасться „переконати" фашистівських урядів, треба принайменше збирати моральний капітал на випадок конфлікту.

„Але головне значіння заяви Рузвельта є в чому іншому. А саме — це симптом великанської ваги, симптом, що політика Злучених Держав щораз більше наближається до політики Франції й Англії; симптом, що Злучені Держави найімовірніше виступлять збройно по стороні европейських демократичних держав. Так, як це було у світовій війні".

Консервативний **„Час"** свою статтю п. н. „Апель Рузвельта" (ч. 105 з 17-го квітня ц. р.) кінчить так:

„Важко ініціятиві президента Рузвельта ворожити успіх. Але зате можна ствердити одне: якби внаслідок відмови Райху тієї ініціятиви не можна було зреалізувати, то вона матиме і так один безсумнівний успіх: умісцевить відповідальність за евентуальний вибух війни".

„Дзеннік Повшехни" ствердивши, що Рузвельт виявився спритним, не гіршим від Гітлера й Мусоліня політиком, пише:

„Президент Рузвельт ставляючи справу виразно, хоч без визову, відібрав Третьому Райхові ініціятиву у міжнародній дискусії, притиснув Німеччину до муру, немов приневолив її, щоб зняла маску".

Львівське ендецьке **„Слово Народове"** (ч. 108 з 18-го квітня ц. р.) у статті п. н. „Америка проти диктаторів" пише:

„Може бути, що Гітлер відповість Рузвельтові скаженою іронією, закидами й наклепами, що нагадує йому американські гріхи супроти індіян, Мексику, Филипин, Гаваїв що ще раз висміє нещасного Вільсона та його ідеольогію. Але ті слова вже може критимуть відворот Німеччини. Повторюємо: Не треба пересуджувати майбутнього. Але допомога яку несе Европі Америка, може — здається нам — завернути диктаторів з воєнної дороги. Може це марна надія; не будуймо на ній багато. Та всеж треба ствердити, що виступ Рузвельта поправив трохи вигляди мира в Европі".

Оте закінчення „Слова Народового" віддзеркалює до деякої міри основний погляд майже всієї польської преси на телеграму президента Рузвельта: Це проблиск надії, що може вдасться врятувати мир, бо тотальні держави може не схочуть взяти на себе відповідальности за вибух війни.

Новий польський пресовий орґан на Волині.

У Кремянці появився на днях „реґіональний двотижневик", що його видає „Товажиство Розвою Зем Всходніх". Назва органу **„Стражніца"** окреслює його ролю як польської сторожі в „цивілізаційному поході Польщі" на сході.

Вступна програмова стаття каже, що „Стражніца" ставляє своїм завданням: **„кликати** всіх по польськи думаючих громадян, без ріжниці походження, переконань, суспільних аспірацій, ісповіданої віри та досі уживаної мови" до праці над польською цивілізацією на Волині, **змагати** до того, щоб „широкі маси руського люду признали Польщу безпосередньою вітчиною" і **„підтримувати** орґанізацію традиційного лицарства — „Ходачкової Шляхти".

Зміст першого числа „Стражніци" йде в цілости по лінії згаданої програми. Отже маємо домагання мешканців села **Жолобки,** щоб їм замість о. Скоропляса приділено православного пароха **польської** національности, далі читаємо про домагання **„Союзу Військових Інвалідів",** щоб влада **скасувала юліянський календар,** дві шпальти „Стражніци" займають резолюції 1. **„Зїзду Неподлеглосьцьовцуф у Луцьку"** з домаганням **спровадити** на Волинь польських селян та до міст і містечок польських купців, **ревіндикувати** зрутенізоване населення, **збільшити число** римо-кат. парохій та костелів, скоро **назад відібрати** святині, що колись були католицькі, бо **почуття кривди польського населення** каламутить відносини між католиками і православними. Далі довідуємось також, що орґанізуванням ходачкової шляхти на Волині (кружки у Кремянеччині є: в Антонівцях, Стіжку, Іловиці Великій, Угорську, Беріжцях, Вишнівці, Колодні, Вишегородку) ревно займаються віцестароста Осостович та шкільний інспектор Робак.

Успіхів дотеперішньої праці є чимало. **Союз польських кольоністів Волині** вибудував досі на терені воєвідства 50 людових домів, 30 вселюдних шкіл та 106 кооператив загальної вартости 2 міл. золотих. **„Мацеж Школьна"** на території кремянецького повіту веде 8 півкольоній, в яких приміщено 424 дітей. 103 мешканців села **Рудка** громади Березці внесло прохання уможливити їм стати католиками; в селі **Грибовій,** що належить до громади Ланівці (прикордонна смуга) місцевий „Стшелец" охопив своєю орґанізацією життя майже всього населення, яке недавно перейшло з православя на католицизм.

Замість вступної статті „Стражніца" містить промову волинського воєводи п. Гавке-Новака на „Зїзді Неподлеґлосьцовцуф" про „польську політичну проґраму на Волині", в якій волинський воєвода, підкреслюючи „віру в історичне культурне післанництво польської державної раціі на Сході Европи", взиває польське громадянство Волині до розбудови сили польської держави і польщини та до пристосовування такої засади співжиття з непольським населенням Волині, щоб „польські діячі були всюди, де формується прилюдне життя, а вплив польської думки мусить відчути кожне скупчення, де відбувається орґанізаційне життя".

Взагалі кремянецька „Стражніца" — це неабиякий вартовий Польщі і з його змісту ясно виходить, що він справді не переборщує, коли у програмовій статті без обиняків каже: **хочемо витворити умовини, щоб тисячні маси поляків, насильно відірвані від національного і релігійного пня з повною свідомістю вернулись на лоно народу і костела, очевидно: польського.**

Про українців, що — як відомо — теж живуть на Волині взагалі та у Кремянеччині зокрема, „Стражніца", орґан „Товажиства Розвою Зем Зем Всходніх", ні словечком, навіть мимоходом — не згадує.

Розвязали читальню „Просвіти" в Лежайську.

Повітове старостао в Ланцуті веліло доручити голові читальні „Просвіти" в Лежайську таке письмо:

Повітовий староста в Ланцуті. Ч. Пол. 11/7, стов. 1/39. — До управи Стоваришення п. н. Читальня Просвіти в Лежайську, до рук голови Михайла Ваньчика, зам. в Сідлянці.

На осн. арт. 4. про стоваришення з дня 27. X. 1932 р. Ден. З. Р. П. Нр. 94, поз. 808 припиняю діяльність стоваришення п. н. Читальня Просвіти в Лежайську, бо його діяльність переходить устійнений для стоваришення обсяг і спосіб ділання та обовязуюче право.

Зокрема згадане стоваришення, основане на статуті, затвердженім Воєвідським Урядом у Львові рішенням з дня 21. 8. 1924 Л. 1/3/14432, улаштувало без дозволу Староства імпрезу т. зв. „просфору" дня 22. I. 1939 р., на програму якої зложилися: 1) промова о. І. Кікти, 2) інсценізація „Вертепу", 3) репродукції дутої орхестри і також 4) деклямація М. Гайдука. Повища обставина доказує, що стоваришення переступило обовязуючий закон, зокрема улаштувало повищу імпрезу, насилуючи арт. 10. закону про **прилюдні розривкові підприємства з дня 27. X.** 1933 Ден. Зак. Р. П. Нр. 85, поз. 632 і § 1 поз. Мін. Внутр. Справ з дня 28. 12. 1933, Ден. Зак. Р. П. Нр. 103. поз. 801 у справі виконання закону про прилюдні розривкові підприємства.

Одночасно на основі арт. 25 права про стоваришення для забезпечення майна і до ведення справ невідкличних з тим майном назначую куратора в особі Казимира Разнікевіча, приватн. урядовця в Лежайську.

Разом з тим на основі арт. 87, точка 4 Розп. През. Р. П. з 22. 3. 1928 про адміністраційне поступовання (Ден. Зак. Р. П. Нр. 36, поз. 341) постановляю негайну викональність нинішнього рішення.

Від цього рішення вільно внести відклик до Воєвідського Уряду у Львові через Староство в Ланцуті до 14-тьох днів після його доручення

Повітовий ланцуцький староста: М. Стошко.

Анґлійські посли домагаються мобілізації.

ЛЬОНДОН, ПАТ. 52-ох послів з проурядової більшости поставило домагання, щоб палата послів негайно приняла засаду примусової мобілізації людських і фінансових сил та муніції.

Внесок має демонстраційний характер, він може навіть не стане предметом дебати. Уряд його не прийме, щоб не наражуватися на труднощі з лейбуристами, які виступають проти всяких примусових постанов під час мира.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД ЗАСОБЛЕННЯ АРМІЇ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На засіданні в середу розглядав британський уряд справу організації окремої установи, що дбала би про постачання для армії муніції та воєнного знаряддя.

Ця справа була від довшого часу предметом дискусій; тепер зактуалізувало її відомі збільшення територіяльної армії, якої потреби поважно зросли від коли переведено її на воєнний стан.

Первісно думали, щоб це завдання доручити окремому міністерству, якого провід був би обняв мабуть Черчіль, тепер таку думку вже

Справа латинського епископства у Станиславові.

ДВОХ ПОЛЯКІВ СТАНЕ КАРДИНАЛАМИ?

Варшавські часописи твердять, що Ватикан остаточно рішив оснувати латинське епископство у Станиславові. Обійме його мабуть львівський епископ-помічник Базяк.

У пресі появилася вістка, що кардиналом заіменують краківського архиепископа Сапігу (який виїхав до Риму) на майбутнього варшавського архиепископа, що прийде на місце покійного кард. Каковського. На це останнє становище прийде мабуть один з таких епископів: Адамський, Ясінський, Ґавліна, або Ґаль.

—о—

Напрямні закордонної політики Фінляндії.

ПРОМОВА ФІНЛЯНДСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ГЕЛЬЗІНКІ, ПАТ. Прем. Каяндер виголосив перед мікрофоном велику промову, в якій візвав нарід приступити до спільних зусиль над якнайскоршим дозброєнням та запехати боротьбу на мовнім партійнім та світоглядовім тлі.

У закордонній політиці напрямними Фінляндії є орієнтація на скандинавські держави та близька співпраця зі Швецією; це не виключує співпраці з братньою Естонією та з іншими державами на південь від Балтійського Моря

Подяка.

Управа Українського Народнього Музею „Гуцульщина" ім. о. Йосафата Кобринського в Коломиї почувається до милого обовязку всім членам родини бл. п. Л. Кульчицького зложити на руки Високоповажаного П. Дир. Маркіяна Квасілевського у Львові щиру подяку за одержані 200 зол. які ласкаво жертвували на музейні цілі. — **Управа Українського Музею „Гуцульщина" в Коломиї.**

хано, бо стверджено, що постачання для маринарки і летунства добре наладнане, так, що нова установа мала б засоблювати лише сухопутну армію, тому вона мала б за вузькі компетенції як на міністерство; був би це лищ „центральний уряд" під проводом досвідченого вищого урядовця.

Зрештою не виключене, що під натиском парляменту уряд таки утворить окреме міністерство.

БРИТІЙСЬКА СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКА ФЛЬОТА ЗОСЕРЕДИЛАСЯ НА МАЛЬТІ.

МАЛЬТА, АТЕ. Ціла брітійська середземноморська фльота (4 панцирники, 1 авіоматка, 6 кружляків, 39 контрторпедовців, 7 підводних суден та ріжні помічні одиниці) зосередилася в околиці Мальти.

КНЯЖА ПАРА КЕНТУ У ПАРИЖІ.

Князь і княжна Кенту виїхали в середу літаком до Парижа, де побудуть тиждень.

ЩЕ ОДИН ВИБУХ БОМБИ В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У Льондоні вибухла бомба, яка знищила дві телефонічні будки та поранила дві особи.

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН. АТЕ. У вівторок в полудне приїхав до Берліна мін. Ґафенку з німецьким послом у Букарешті. Повитав його мін. Рібентроп з вищими урядовцями свого ресорту та румунський посол.

Під вечір оба міністри відбули довшу розмову.

ПОЛК. ЛІНДБЕРГ ПРО АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Полк. Ліндберґ почне 20-го ц. м. свої зізнання перед сенатською комісією у справі засобів Злучених Держав у ділянці летунства.

Ревізія кордонів у користь Болгарії?

В льондонських політичних колах поширена чутка, що члени балканської антанти: Югославія, Румунія, Греція та Туреччина погодилися між собою щодо того, щоб повернути Болгарії деякі території як нагороду за приступлення Болгарії до балканської антанти.

Кажуть, що Югославія хоче віддати Болгарії область, в якій проживає 20.000 болгар, Румунія 7 сіл у Добруджі, Туреччина кілька громад в околиці Адріянополя, Греція вільну смугу в порті Солунь. Головна трудність — це болгарське домагання, щоб ті території в доказ доброї волі негайно повернено, а держави балканської антанти кажуть, що готові здійснити свої концесії аж після того, як Болгарія зголосить офіціяльно свій акцес до тієї антанти.

По останнім чуткам Болгарія чимраз енергічніше вимагає здійснення своїх домагань. На болгарсько-румунському кордоні появились болгарські комітаджі, таксамо на болгарсько-грецькому кордоні неспокійно.

Відбудова ще одної імперії.

Вечірня преса приносить таку вістку: Теперішні еспансько-французькі взаємини і положення в околиці Ґібральтару і Танжеру викликали над Секваною велику тривогу. Це спонукало адміраліцію французької фльоти спрямувати на води Ґібральтару майже цілу середземноморську ескадру.

Правда, еспанський амбасадор у Парижі на домагання міністра Боннета склав відповідне заспокійливе вияснення, але добре враження від того вияснення зменшилося у великій мірі, коли в Парижі ознайомилися з текстом промови, що її ґен. Франко виголосив у Севіллі.

Ґен. Франко говорив про **відбудову давньої еспанської імперії** у стилю, що дуже нагадував виступи Гітлера й Мусолінія.

Польща відкликала свого представника зі Словаччини.

Катовицька „Польонія" пише:

Сензацію у дипльоматичному світі викликало несподіване рішення польського міністерства закордонних справ, яким відкликано заіменованого свого часу дипльоматичним представником Польщі при словацькім уряді Халупчинського. Тепер він вернеться до централі.

Це рішення польського уряду викликало велике схвилювання у словацькім уряді, який на знак протесту відкликав також свого дипльоматичного представника Кліновського. Але виявляється, що той „дипльомат" не вернувся до Братислави, тільки перебуває далі у Варшаві, намагаючись приватно переконати ріжних польських політиків, що Словаччина справді незалежна держава.

Ґарантії Польщі для Литви, Латвії й Естонії?

У Польщі перебуває тепер у відвідинах головний командант естонської армії ґен. Ляйдонер. У звязку з цим льондонський „Дейлі Експрес" пише, що Польща хоче відіграти чинну ролю в теперішній міжнародній кризі. Цей часопис твердить, що Польща хоче дати свою ґарантію на випадок нападу на них балтійським державам Латвії, Естонії та Литві.

Б альбанський король Зоґу їде до Америки.

Король Зогу, його родина і частина б. альбанського королівського двора небавом покинуть Ляріссу. Король поїде насамперед до Льондону, звідки виїде до Злучених Держав.

И. РОМАНИШИН. 5)

Розбите муравлище.

До року дав їм Бог дитинку, а отець духовний імя Маріянни. Панство Цимбалюки працювали на зміну. До полудня пані ходила продавати свої випіканці, Семко бавив дитину, пополудня Семко брав цимбали і ходив грати, а пані пекла свіжі ласощі на другий день.

Збори братства довелося відбувати таки по ночах і тоді полагоджувати найпекучіші справи. А справ тих було щораз більше, щораз важніші вони були і важчі. Минали ситі, одноцвітні роки. Братство жило достатньо і свобідно. Йдучи слідами свого голови, багато братчиків поженилося і придбало діти. Люди старілися, підростало нове покоління. Спокою кітловини і Стрілецького Лісу ніхто, крім небесного грому і земної птиці, не заколотив. З комина хиболупні, що стояла далеко над жовтим поліском Полтви і надалі котився чорний, клубистий дим. Племя лірників не діставши згоди на хатки і селитьбу, дало собі її саме. Воно розмножилося найчисленніше. Хлопці вже ходили до школи — звідкись їм, лірникам, самі хлопці родилися.

Видатків було щораз більше, а приходи, як не гаруй, ті самі, ще й частина до скарбу товариства відпливає. Раз держава, то й урядовців у ній треба! Біда тільки, що лірників до служби не взяли ніодного.

Вони піднесли на зборах свій ліричний голос і прохали ввічливо сповнити обіцянку. А тут і похатники в крик! Все катаринкарі забрали, а їм лиш окрайки, відпадки. Так далі бути не може!

Семко Цимбалюк давав одним те, що лиш міг видерти у других. А лірникам він завжди у таких хвилинах грав на цимбалах, та таких сердечних і серцеворушних пісень, що лірники сплакавшися до сліз, обіцяли своїх жалів більше не виводити. Що більше, вони готові були віддати й те, що мали, щоб лиш не бачити зажуреного лиця свого голови.

Семко Цимбалюк відчув, що старіється. В полеті думки і в ходу він уже був не той. Були хвилини, що він не пізнавав себе, так сильно насідала на його плечі старість. Злиденне дитинство, сувора бурлацька молодість не пропадають безслідно. А тут його мрії такі якісь далекі, що він ледве вірить, чи здійсняться. Найбільша його турбота — Маріянна. Він має для неї чудового жениха, з тогож таки що й він роду катеринкарів, проте не похатника, а правника. От-от і він відкрие свою канцелярію і буде паном. Жебрацький син — паном! І прав братчиків буде кому гідно боронити. Та пані Сімпліція і слухати про те не хоче. Що! Жебрацький син для моєї доньки? Не думай, що як я знайшлася одна, що тебе прийняла, то прийму й ще когось для моєї доньки! О, ні, голубчику. У неї шляхотна родина, а він що!

Семко бачив, що з жінкою не порадить. Рахував на Маріянну і її розсудливість. А Маріянна покінчила народню школу і пішла до торговельної. То була не дівчина, а живе срібло. Не можна сказати, щоб була гарна — одна мама. Поставна, тугобедра, той сам погляд, ті самі очі! Любила ходити на зустрічі а все з іншим, приносила щодня великі таблички чоколядок, бо чудово їздила на совгах і партнери віддячувались їй так за проведені на леду і поза ледом хвилини.

Батько перестерігав її, щоб була обережна, просив, погрожував, та все було намарне. Мати була за тим, щоб вона пошуміла, вишумілась. На те й молодість! Одного разу Маріянна привела до кухні-одиночки молодого хлопця, як казала, свого нареченого. Він був низький, широкоплечий, мав несмілий погляд, високе чоло і гострий ніс. Широка, клиновата борода розпадалася у нього надвоє глибокою бороздою, що губилася в його обвислому підборідку. Був учнем у фірмі „Електро", що закладала по домах світло і вела подрібну продажу відповідного знадібя. Кароль Прийняк — так називався той сутулий хлопчисько — Цимбалюкові не подобався. А Маріянна, хоч гинь пропадає.

(Д. б.)

хано, бо стверджено, що постачання для маринарки і летунства добре наладнане, так, що нова установа мала б засоблювати лише сухопутну армію, тому вона мала б за вузькі компетенції як на міністерство; був би це лиш „центральний уряд" під проводом досвідченого вищого урядовця.

Зрештою не виключене, що під натиском парляменту уряд таки утворить окреме міністерство.

БРИТІЙСЬКА СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКА ФЛЬОТА ЗОСЕРЕДИЛАСЯ НА МАЛЬТІ.

МАЛЬТА, АТЕ. Ціла бритійська середземноморська фльота (4 панцирники, 1 авіоматка, 6 кружляків, 39 контрторпедовців, 7 підводних суден та ріжні помічні одиниці) зосередилася в околиці Мальти.

КНЯЖА ПАРА КЕНТУ У ПАРИЖІ.

Князь і княжна Кенту виїхали в середу літаком до Парижа, де побудуть тиждень.

ЩЕ ОДИН ВИБУХ БОМБИ В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У Льондоні вибухла бомба, яка знищила дві телефонічні будки та поранила дві особи.

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН. АТЕ. У вівторок в полудне приїхав до Берліна мін. Гафенку з німецьким послом у Букарешті. Повитав його мін. Рібентроп з вищими урядовцями свого ресорту та румунський посол.

Під вечір оба міністри відбули довшу розмову.

ПОЛК. ЛІНДБЕРҐ ПРО АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Полк. Ліндберґ почне 20-го ц. м. свої зізнання перед сенатською комісією у справі засобів Злучених Держав у ділянці летунства.

Ревізія кордонів у користь Болгарії?

В льондонських політичних колах поширена чутка, що члени балканської антанти: Югославія, Румунія, Греція та Туреччина погодилися між собою щодо того, щоб повернути Болгарії деякі території як нагороду за приступлення Болгарії до балканської антанти.

Кажуть, що Югославія хоче віддати Болгарії область, в якій проживає 20.000 болгар, Румунія 7 сіл у Добруджі, Туреччина кілька громад в околиці Адріянополя, Греція вільну смугу в порті Солунь. Головна трудність — це болгарське домагання, щоб ті території в доказ доброї волі негайно повернено, а держави балканської антанти кажуть, що готові здійснити свої концесії аж після того, як Болгарія зголосить офіціяльно свій акцес до тієї антанти.

По останнім чуткам Болгарія чимраз енерґічніше вимагає здійснення своїх домагань. На болгарсько-румунському кордоні появились болгарські комітаджі, таксамо на болгарсько-грецькому кордоні неспокійно.

—о—

Відбудова ще одної імперії.

Вечірня преса приносить таку вістку: Теперішні еспансько-французькі взаємини і положення в околиці Ґібральтару і Танжеру викликали над Секваною велику тривогу. Це спонукало адміралїцію французької фльоти спрямувати на води Ґібральтару майже цілу середземноморську ескадру.

Правда, еспанський амбасадор у Парижі на домагання міністра Боннета склав відповідне заспокійливе вияснення, але добре враження від того вияснення зменшилося у великій мірі, коли в Парижі ознайомилися з текстом промови, що її ген. Франко виголосив у Севіллі.

Ген. Франко говорив про відбудову давньої еспанської імперії у стилю, що дуже нагадував виступи Гітлера й Мусоліні.

Польща відкликала свого представника зі Словаччини.

Катовицька „Польонія" пише:

Сензацію у дипльоматичному світі викликело несподіване рішення польського міністерства закордонних справ, яким відкликано заіменованого свого часу дипльоматичним представником Польщі при словацькім уряді Халупчинського. Тепер він вернеться до централі.

Це рішення польського уряду викликало велике схвилювання у словацькім уряді, який на знак протесту відкликав також свого дипльоматичного представника Кліновського. Але виявляється, що той „дипльомат" не вернувся до Братислави, тільки перебуває далі у Варшаві, намагаючись приватно переконати ріжних польських політиків, що Словаччина справді незалежна держава.

—о—

Ґарантії Польщі для Литви, Латвії й Естонії?

У Польщі перебуває тепер у відвідинах головний командант естонської армії ген. Ляйдонер. У звязку з цим льондонський „Дейлі Експрес" пише, що Польща хоче відіграти чинну ролю в теперішній міжнародній кризі. Цей часопис твердить, що Польща хоче дати свою ґарантію на випадок нападу на них балтійським державам Латвії, Естонії та Литві.

Б. альбанський король Зоґу їде до Америки.

Король Зоґу, його родина і частина б. альбанського королівського двора небавом покинуть Ляріссу, Король поїде насамперед до Льондону, звідки виїде до Злучених Держав.

М. РОМАНИШИН. 5)

Розбите муравлище.

До року дав їм Бог дитинку, а отець духовний імя Маріянни. Панство Цимбалюки працювали на зміну. До полудня пані ходила продавати свої випіканці, Семко бавив дитину, сполудня Семко брав цимбали і ходив грати, а пані пекла свіжі ласощі на другий день.

Збори братства довелося відбувати таки по ночах і тоді полагоджувати найпекучіші справи. А справ тих було щораз більше, щораз важніші вони були і важчі. Минали ситі, одномаітні роки. Братство жило достатньо і свобідно. Йдучи слідами свого голови, багато братчиків поженилося і придбало діти. Люди старілися, підростало нове покоління. Спокою кітловини і Стрілецького Лісу ніхто, крім небесного грому і земної птиці, не заколотив. З комина живолупні, що стояла далеко над жовтим поіском Полтви і надалі котився чорний, клубастий дим. Племя лірників не діставши згоди на хатки і селитьбу, дало собі її саме. Воно розмножилося найчисленніше. Хлопці вже ходили до школи — звідкись їм, лірникам, самі хлопці родилися.

Видатків було щораз більше, а приходи, як не ґаруй, ті самі, ще й частина до скарбу товариства відпливає. Раз держава, то й урядовців у ній треба! Біда тільки, що лірників до служби не взяли ніодного.

Вони піднесли на зборах свій лірничий голос і прохали ввічливо сповнити обіцянку. А тут і похатники в крик! Все катаринкарі забрали, а їм лиш окрайки, відпадки. Так далі бути не може!

Семко Цимбалюк давав одним те, що лиш міг видерти у других. А лірникам він завжди у таких хвилинах грав на цимбалах, та таких сердечних і серцеворушних пісень, що лірники сплакавшися до сліз, обіцяли своїх жалів більше не виводити. Що більше, вони готові були віддати й те, що мали, щоб лиш не бачити зажуреного лиця свого голови.

Семко Цимбалюк відчув, що старіється. В полеті думки і в ходу він уже був не той. Були хвилини, що він не пізнавав себе, так сильно насідала на його плечі старість. Злидденне дитинство, сувора бурлацька молодість не пропадають безслідно. А тут його мрії такі якісь далекі, що він ледве вірить, чи здійсняться. Найбільша його турбота — Маріянна. Він має для неї чудового жениха, з тогож таки що й він роду катеринкарів, проте не похатника, а правника. От-от і він відкриє свою канцелярію і буде паном. Жебрацький син — паном! І прав братчиків буде кому ґідно боронити. Та пані Сімпліція і слухати про те не хоче. Що! Жебрацький син для моєї доньки? Не думай, що як я знайшлася одна, що тебе прийняла, то прийму й ще когось для моєї доньки! О, ні, голубчику. У неї шляхотна родина, а він що!

Семко бачив, що з жінкою не порадить. Рахував на Маріянну і її розсудливість. А Маріянна покінчила народню школу і пішла до торговельної. То була не дівчина, а живе срібло. Не можна сказати, щоб була гарна — одна мама. Поставна, тугобедра, той сам погляд, ті самі очі! Любила ходити на зустрічі а все з іншим, приносила щодня великі таблички чеколядок, бо чудово їздила на совгах і партнери віддячувались їй так за проведені на леду і поза ледом хвилини.

Батько перестерігав її, щоб була обережна, просив, погрожував, та все було намарне. Мати була за тим, щоб вона пошуміла, вишумілась. На те й молодість! Одного разу Маріянна привела до кухні-одиночки молодого хлопця, як казала, свого нареченого. Він був низький, широкоплечий, мав несміливий погляд, високе чоло і гострий ніс. Широка, клиновата борода розпадалася у нього надвоє глибокою борозною, що губилася в його обвислому підборідку. Був учнем у фірмі „Електро", що закладала по домах світло і вела подрібну продажу відповідного знаддя. Король Приймак — так називався той сутулий хлопчисько — Цимбалюкові не подобався. А Маріянна, хоч гинь пропадає.

(Д. б.).

Польща не піде на уступки Німеччині.

Три найбільші інформаційні пополудневі щоденники підкреслюють категоричне становище Польщі. „Парі Міді“ в телеграмі свого варшавського кореспондента згадуючи про злогадні німецькі ревіндикації супроти Польщі пише, що Варшава зовсім не є схильна приняти становище Німеччини. Можна легко ствердити пише кореспондент, що Польща не зробить Німеччині найменшої концесії і що всі пробні бальони, що їх пускає з тією метою Берлін, залишаться без успіху.

„Парі Соар“ повідомляє з Берліна: У Варшаві і польські кола в Берліні рішуче дементують всі поголоски на тему злогадних розмов між Польщею і Німеччиною у справі Данціґа.

„Інтрансіжан“ пише, що тут іде про пробний бальон, бо Варшава дементує як найрішучіше всі ці інформації і підкреслює, що дуже добре відоме становище Польщі не підлягло ніяким змінам.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Мін. Бонне про французько-еспанські взаємини.

Париж, ПАТ. На засіданні комісії закордонних справ палати послів, що відбулося в середу, мін. Бонне — каже комунікат — склав дуже основне експозе про міжнародне положення. Міністр обговорив передовсім французько-еспанські взаємини висловлюючи бажання, щоб дійшло до швидкого поладнання всіх справ між обома державами. Міністр згадав теж про кількакратні енерґійні протести французького уряду з приводу справи комуністичного посла Тільона і консуля в Аліканте. Згідно з вістками, що надійшли до міністерства, обох негайно випустять на волю. Далі міністр повідомив, що в минулу суботу відбув довшу розмову з еспанським амбасадором в Парижі про взаємини між Францією та Еспанією та про задовільні запевнення, які дістав при цій нагоді. Вкінці міністр поділився інформаціями, що їх подав марш. Петен підчас останнього побуту в Парижі складаючи признання за діяльність маршала в Еспанії.

—o—

Які будуть взаємини між Мадярщиною і Югославією.

РИМ, ПАТ. Першу двогодинну розмову у венецькій палаті Мусолінія з прем. Телекієм і мін. Чакієм у присутности мін. Чяно, що відбулася у вівторок, уважає італійська преса доказом солідних основ італійсько-мадярської приязни, що причинилися у великій мірі до трівкости політики на наддунайськім просторі Европи. Преса пригадує тост прем. Телекія зі заявою вдячности Мадярщини для фашистівської Італії і постійний розвиток взаїмних відносин Будапешту і Білгороду. „Месаджеро“ стверджує, що відносини між Будапештом і Білгородом повинні бути поладнані на основі спільного пляну.

В середу рано прем. Телекі і мін. Чакі оглянули кольоніяльну виставу. Пополудні відбулася у венецькій палаті друга двогодинна розмова з Мусолінієм у присутности мін. Чяно. В год. 6-ій мадярські гості були на пописі молоді на стадіоні Мусолінія. Вечором мін. Чяно гостив їх обідом у старшинськім клюбі.

В середу німецький та польський амбасадор склали візиту в мадярськім посольстві прем. Телекієві та мін. Чакі.

Несподіване відкликання німецького посла в Болгарії.

СОФІЯ, ПАТ. Німецького посла Рімеліна візвали перед 4-ма днями до Берліна. Добре поінформовані дипльоматичні кола запевняють, що посол Рімелін уже не вернеться до Софії. Це нагле відкликання дипльомата, який був у Софії 17 років і був довгі літа деканом дипльоматичного корпусу, викликало ріжні коментарі. Загально запевняють, що відкликання тісно вяжеться з активізацією німецької політики в Болгарії.

Таємна пожежа на французькім кораблі.

ПАРИЖ, ПАТ. В ночі з вівтірка на середу вибухла пожежа на великім французькім трансатлянтійськім кораблі „Парі“ містоти 34.000 тон, довжини 225 метрів, що стояв у пристані Гаврі. Не зважаючи на енерґійну акцію кількох пожежних сторожей, пожежі не вдалося вгасити і в середу рано корабель „Парі“ затонув. Катастрофа корабля „Парі“, що був одним з чайгарніших і найбільших французьких кораблів пасажирської трансатлянтійської фльоти, викликала в Гаврі і в Парижі велитенське вражіння. В Гаврі кружляють сензаційні поголоски, що причиною пожежі був замах. Підчас рятункової акції згинув шеф служби безпеки порту Гавру та один з членів пожежної сторожі, які внаслідок темноти по згашенні електричного світла на кораблі попали на дно корабля з двоповерхової висоти і збилися.

На вістку про затоплення корабля приїхав з Парижа міністр маринарки зі знавцями, які ведуть енерґійно слідство. Воно виявило, що пожежа вибухла в пекарні, де двері були замкнені і в сусідній з нею цукорні. Пожежну сторожу заалярмовано в год. 22.25 вночі. Кружляють поголоски, що поліція викрила бомбу теж на другім великім кораблі „Норманді“. Слідство у справі пожежі натрапляє на великі труднощі. По переслуханні багатьох осіб зі залоги знавці міністерства торговельної маринарки схильні злогадуватися, що пожежа не повстала припадково. Представники влади безпеки заявили, що передбачували можливість актів саботажу у французьких пристанях з огляду на напружене міжнародне положення і тому видали низку розпорядків, що їх застосовано теж на кораблі „Парі“.

Корабель мав відвезти до Америки твори мистецтва, що їх Французький уряд рішив вислати на світову виставу в Ню Йорку. На щастя образи випозичені в Люврі, були ще на березі і тому не знищені. Творів модерного мистецтва взагалі ще не вислали з Парижа. Покищо не відомо, що сталося зі старими документами і збірниками, випозиченими з національної бібліотеки та двома вазами Бурдея. Зате з корабля вдалося врятувати біжутерію, призначену на світову виставу, вартости 75 міліонів франків. Матеріяльні втрати велитенські. Лише частину шкід покриють обезпеченеві товариства, з того англійське т-во заанґажоване в цьому обезпеченні сумою 400.000 фунтів штерлінгів. По затопленні корабля побоювалися, що „Парі“ заблокує у пристані „Норманді“, який є в сусіднім сухім доці. Виявилося, що „Норманді“ зможе відплисти, якщо усунуть частини корабля, що виставють з води.

Французька преса гостро критикує владу безпеки за „порядки“ в Гаврі. Якщо влада знала про пляновані акти саботажу, то чому підпал корабля „Парі“ вдався? Преса пригадує, що в 1930 р. згорів французький корабель „Азія“; в 1932 р. корабель „Жорж Філіпар“ в 1933 р. корабель „Атлянтик“.

—o—

Шефи ґенеральних штабів провідниками делеґацій.

БЕРЛІН, ПАТ. Провідниками закордонних делеґацій, які приїхали на свято уродин канц. Гітлера є: шеф ґенерального штабу ґен. Парієзі (Італія), міністр праці Алі Фуад Челеші і шеф ґенерального штабу ґен. Ґуендуєв (Туреччина), шеф штабу Торнель (Швеція), начальний вожд литовської армії ґен. Раштікіс, шеф ґенерального штабу ґен. Рек (Естонія), начальний водж данської армії ґен. Віт, ґен. Лявке (Норвегія), ґен. Москардо (Еспанія), марш. Керестеш Фішер (Мадярщина), ґен. Кінтаніля (Болівія), ґен. Гартмаліс (Латвія), ґен. Ґаджіретков (Болгарія), ґен. Люкіч (Югославія) і ґен. Дефонтен (Бельгія)

МІСІЯ ФОН ПАПЕНА В АНКАРІ.

БЕРЛІН, ПАТ. „Фелькішер Беобахтер“ згадуючи про номінацію фон Папена німецьким амбасадором в Анкарі стверджує, що на це становище вибрано людину, яка знає знаменито Туреччину і то не лише як подорожник, але теж як помічник турецького народу у важких часах. Тодішній майор фон Папен був у 1917 р. шефом ґенерального штабу 4-ої турецької армії, якою командував Ліман Зандерс. Вислання фон Папена до Анкари вказує на значіння, яке Німеччина прикладає до добрих взаємин з Туреччиною.

—o—

ПРОТИЖИДІВСЬКИЙ ЗАКОН НА СЛОВАЧЧИНІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацький уряд приняв у середу протижидівський закон, на основі якого жиди не можуть бути журналістами і нотарями. Число жидів адвокатів обмежено до 4-ох відсотків усіх адвокатів у Словаччині. До того вони матимуть право заступати лише жидівські справи.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Віденська преса висловлює велике вдоволення з уступлення зі словацького уряду мін. Сідора. Цю вістку подають під такими наголовками: „Сідор нарешті уступив“

—o—

ОСНОВНА ПРОВІРКА ЧУЖИНЦІВ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Часопис „Стар“ повідомляє: Розвідка міністерства війни співпрацює тепер зі Скотлянд Ярд-ом в незнанім від 1914 року розмірі над провіркою діяльности підозрілих чужинців.

Британський уряд зажадав від усіх місцевих урядів В. Британії, щоб в найближчих трьох місяцях поладнували вперш у чергу справи цивільної оборони перед іншими справами.

—o—

ҐЕН. ФРАНКО ВИЇХАВ НА ІНСПЕКЦІЮ.

КАДИКС, ПАТ. В ночі приїхав до Кадиксу ґен. Франко на панцирнику „Канаріяс“. По інспекції місцевої залоги ґен. Франко виїде до Альжесірас.

МАДРИД, ПАТ. Офіційно заперечують вістки, ширені закордоном, будьто би еспанський уряд здемобілізував кілька річників. Тут переконані, що перед дефілядою перемоги в Мадриді не звільнять ніодного вояка.

БУРҐОС, ПАТ. Уряд Ірану признав де юре національний еспанський уряд.

—o—

ДОГОВІР У СПРАВІ СПІЛЬНОЇ АКЦІЇ АНҐЛІЙСЬКОЇ І ФРАНЦУЗЬКОЇ ФЛЬОТИ.

РИМ, ПАТ. Аґенція Стефані в телеграмі з Парижа повідомляє: Потверджується вістка, що між воєнними фльотами Франції та Анґлії дійшло до договору, на основі якого на випадок конфлікту Середземне море буде поділене на дві смуги: східню, що буде доручена британській фльоті і західню — французькій фльоті під командою адмірала Дарляна.

—o—

ВІЗИТА ФРАНЦУЗЬКОГО МІНІСТРА У ВАРШАВІ.

ПАРИЖ, ПАТ. „Тан“ повідомляє: Міністр публичних робіт де Монзі виїздкає з Парижа в пятницю пополудні до Варшави, щоб узяти участь у відкритті останнього відтинку залізничого шляху Шлеськ-Балтик.

—o—

НЕВРАЛЬҐІЧНИЙ ВУЗОЛ В ЕВРОПІ.

ПАРИЖ, ПАТ. Паризька преса далі вказує на Гібральтар як на невральґічний вузол в европейській ситуації.

—o—

НАРАДА АНҐЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В середу в год. 11-й відбулася нарада кабінету у справі переговорів з Москвою і Анкарою. Кабінет розглянув проєкт створення окремого міністерства достав. Прем. Чемберлен зложить в цій справі заяву в парляменті.

МУСОЛІНІ ВИГОЛОСИТЬ ДОВШУ ПРОМОВУ.

РИМ, ПАТ. Мусоліні поїде 15. травня до Турину, де виголосить довшу промову.

Британський амбасадор у Римі льорд Перт склав прощальну візиту мін. Чяно. Льорд Перт покидає Італію з початком найближчого тижня. Вернувся з Риму.

РИМ, ПАТ. Авас повідомляє з Риму ... і дотації видатки буджетів війни, маринарки і летунства в буджетовім році 1938/39, що кінчиться 31. травня ц. р. зросли на 572 міліони лірів у відношенні до преліміпаря, з чого 438 міліонів припадає на буджет війни.

ВИБУХ У ФАБРИЦІ МУНІЦІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У фабриці муніції у Бухвіч дійшло в середу до вибуху, що спричинив пожежу. Міністр війни оголосив комунікат, що матеріяльні втрати незначні. У фабриці не перервали праці

Жіноча сторінка.

Модерна амазонка.

Ще одна держава на якийсь короткий час прикувала до себе увагу цілого світу, щоб зникнути з мапи Европи як самостійне королівство. Альбанія. Перед кільканацяти роками наробив галасу король Зоґу вступивши на альбанський престіл. Тоді заговорили в Европі про цю маленьку країну, де навіть не було залізниць. Трохи покпили собі з її диких звичаїв і знову забули. Пару років тому знову згадали про цю державку з нагоди шлюбу короля Зоґу з одною з найгарніших молодих мадярських аристократок, а останні тижні були присвячені Альбанії, бож Італії забаглось мати її у своїм складі і дарувати альбанську корону свому королеві. Говорилось багато і про бідну альбанську королеву, яка саме тоді повила наслідника для Альбанії і ледви життям не заплатила у всій тій заверюсі.

Та не альбанська королева принесла поступ жіноцтву Альбанії. Ролю визвольниці альбанського жіноцтва відограла сестра короля Альбанії Зоґу молода княжна Максида. Їй завдячує Альбанія визволення жінки з гаремового життя. Їй завдячують альбанські жінки, що перестарілася альбанська приповідка: „Чим є моя жінка? То сотворіння корисніше від мого пса, але менш корисне, ніж мій кінь“.

Правда, вже 20 літ тому почала боротьбу за еманципацію альбанської жінки мати короля Зоґу королева Даліє Топтані, але їй не пощастило нічого зробити, бо пересуди і забобони та впливи ісляму були сильніші від неї. Княжна Максида мала більше щастя. Коли король Зоґу 25. березня 1937 р. видав декрет про заборону носити альбанським жінкам заслону на обличчі та знищив одним почерком пера гареми — княжна Максида перша разом зі своїми молодшими сестрами виїхала у місто та поза його брами у декольтованій паризькій туалеті. Це зробило таке враження, що побожні альбанці з обуренням відверталась від того видовища та падали в молитві навколішки у болото і пилюку. А коли за прикладом княжни Максиди пішло кілька інших альбанських жінок юрба їх злінчувала і треба було війська, щоб здушило заворушення по альбанських селах. Тоді княжна Максида звернулась до свого брата короля з проханням, щоб він дозволив їй зорганізувати жіночий військовий відділ, який ставав би в обороні альбанських жінок. Король погодився і визначив рівночасно командантом того жіночого полку княжну Максиду. До цього полку модерних амазонок вступали доньки найаристократичніших альбанських родин, а інструкторами воєнного мистецтва були в цьому полку найздібніші старшини альбанського генерального штабу. Головне місце в науці в цьому полку було відведене мистецтву їзди верхи. Ті, що вступали до полку мешкали в окремих касарнях, куди не мав доступу ні один мужчина, складали на два роки присягу служити батьківщині, королеві і поступові та зобовязувались за час своєї служби не виходити заміж.

Та не тільки оснування цього може трохи дивачного полку було заслугою княжни Максиди. Вона скрізь і завжди боролась за поступ свого краю і визволення своїх сестер альбанських жінок. Навіть особисте щастя посвятила ця цікава жінка боротьбі за поступ свого краю. Одержавши освіту в Парижі (батьки погодились на це лише під натиском короля Зоґу) молода княжна набралась там і поступових поглядів. Батьки хоч і дали згоду на те, щоб вона вчилась в Парижі, але дуже обмежили її матеріяльні засоби і вона жила життям скромної студентки-чужинки, харчуючись у малому ресторані та лише час до часу роблячи невеликі приняття для своїх приятельок і приятелів пригощуючи для них власноручно турецьку каву. Тут вона мала нагоду зустрічатись з ріжними людьми і набралась поступових поглядів. Батьки були трохи переляканi поступовістю доньки і після Парижа послали її на якийсь час до Туреччини, щоб вона там трохи знову звикла до східних звичаїв.

І ось одного дня молоденька красуня зустріла на своїм шляху творця молодої Туреччини Кемаля Пашу-Ататюрка. Ататюрк захопився красою і розумом молодої княжни і були вперті поголоски про їх шлюб. Але княжна Максида відкинула пропозиції Ататюрка кажучи, що її обовязком є присвятити своє життя поширюванню поступу в рідному краю. Приязнь княжни Максиди з Ататюрком тривала до самої його смерти і між ними йшло гаряче листування, в якому порушувано крім справ особистих багато місця виміні думок про ріжні політичні та соціяльні питання. Княжна Максида мала великий вплив на Ататюрка, тимсамим і на відродження Туреччини. Кажуть, що Ататюрк чекав на неї до останньої хвилини свого життя.

Напевно ця незвичайна жінка не погодиться так скоро з долею своєї держави і світ ще не раз і не одне про неї мабуть почує. А альбанська жінка не забуде мабуть того, що зробила для неї ця завзята ентузіястка.

—o—

Балачки про моду.

БЛЮЗОЧКИ.

Цьогосезонова мода дуже дає перевагу костюмам і ріжним спідничкам із блюзочками — отже блюзочці треба у нашій ґардеробі відвести досить почесне місце.

Є два стилі блюзок, що їх мусить кожна елеґантна жінка мати в цьому сезоні. Одна блюзка це практична у фасоні, матеріялі та призначена до, так мовити, щоденного вжитку. Її звичайно робимо з легкої вовни чи бавовняної піки або легкого шовку до прання. Фасон такої блюзки теж дуже простий, без зайвих прикрас. Дуже модні цього сезону блюзочки з нашиваними плястронами, що нагадують нам дуже мужеську сорочку, бо мають застібновані закладочки та навіть краватку при виложенім або стоячім комірці. Вони звичайно або запнуті на ґудзики і рівно чи у формі камізольки стяті трохи нижче паса, або впущені таки до спіднички. Рукави таких блюзок ріжні: короткі і напівкороткі, за лікоть і зовсім довгі, навіть з маншетою. Одна тільки тут засада, а саме, що рукав вузький бо ці блюзки носимо звичайно до костюму а тоді рукав мнеться.

Більш стройні блюзки робимо очевидно з дорожчого матеріялу, переважно з шовку. Тут більше фантазії в оздобах. Дуже часто такі блюзочки прибрані ріжними фальбанками, гаптами або ручно пікованими взорами, чи ріжними зубцями з того самого матеріялу, тощо. І кольори цих блюзок відмінні. Коли у щоденних блюзок ми воліли густіші тони ріжних кольорів, то стройні блюзки будуть ясних відтінів, найчастіше білі. Ріжні химерні комірці та вирізи коло шиї. Фантазійні рукави і то часто дуже широкі, вязані паски з того самого матеріялу поверх блюзки — все це гарно гармонізує з шовковим матеріялом. Треба тільки у всьому зберегти міру, а така блюзочка доповнить вашу гардеробу дуже корисно.

Рита.

З нашої хроніки.

ГОСПОДИНСЬКІ ПОКАЗИ.

Від Різдва майже не було господинських показів у Львові. „Нова Хата“ звернула всю свою увагу на провінцію. П. Наталка Гаврих-Костецька обїжджає по одинокі міста, на запрошення ріжних місцевих організацій.

Раціональна кухня цікавить живо наших пань. Від її засад залежить тепер добра відживa родини. Тому слідкують з увагою за аргументами вчительки, викликуючи подекуди живу дискусію.

Покази тривають звичайно тиждень у кожній місцевості. Підчас такого короткого курсу висовує п. Гаврих-Костецька нові засади варення ріжних страв. Починає від щоденних страв із городини, мясива, переходить до закусок, вітамінових лакомин і печива. Останній вечір призначений на закінчення курсу, відбувається більш святочно. Учасниці ладять буфет із ново вивчених страв, п. Гаврих-Костецька підготовляє виставу накриття столів і лекцію про гостину. На закінчення приходять члени родини учасниць. Звичайно бере участь у програмі також відпоручниця „Нової Хати“, пояснюючи в короткій промові завдання жінки-господині під сучасну хвилину та суть наших господинських показів.

Досі відбулося сім таких курсів. Два в **Дрогобичі**, по одному в **Бориславі, Самборі, Калуші, Станиславові та Яворові.** Дрогобицькі пані настільки зацікавилися раціональним варенням, що повторили курс із новою програмою. У Бориславі було між учасницями багато молодих дівчат. В Самборі доїжджало багато пань із околиці. У Калуші число учасниць було найбільше, бо 38. У Станиславові зацікавились курсом сестри Служебниці, що провадять кухню в семинарії. Всюди слідно було показам особливої уваги.

Наприклад спеціяльну увагу присвячують відживі дітей. Також наукове пояснення кухонних засад викликує живу дискусію. Чому треба терти майонез в один бік, чому росолова кістка мусить бути крихка, як підправляти юшку, щоб сметана не стратила вартости, чому краще смажити на смальці, як на маслі?

По закінченні показів у Яворові влаштувала „Нова Хата“ ще передсвяточний показ у Львові. Львівські пані, хоч уже познайомились із загальними засадами раціонального варення, хотіли перед святами нових приписів та кулінарних новинок.

Свято червоної крашанки у Союзі Українок Еміґранток.

У Провідну Неділю Союз Українок-Еміґранток улаштував, як щорічно для своїх членів та запрошених гостей традиційне свято „червоної крашанки“. Два довгі столи, один менший для дітвори, прикрашені квітками, городовими і такими, що їх діти еміґрантів збирали власноручно у лісі. Довкола столів веселі, розсміяні личка дітвори і поважні — тих, що здається ще так недавно святкували це свято у таких інших, відмінних відносинах. Небагато гостей, не всі члени. Родинне свято не згуртувало всіх — чому? Краще не питайте. Як не як, а всеж багато еміґрантів почувається між нами чужо, волять у куточку, серед чотирьох своїх убогих стін відбути це своє інтимне родинне свято, ніж нести перед очі всіх, свою тугу — біль за тим, що минуло та хто зна коли вернеться.

Та цур лихові тому. Живий живе гадає. Отець протоєрей Боечко посвятив „дари“, присутні відспівали з відчуттям „Христос Воскрес“, позасідали за столи і почалась святочна гостина. Настрій бадьорий, хоча переслонений серпанком туги. Пані Наталя Дорошенко Савченко вітає приявних членів і гостей. Малий Славчик Трохименко деклямує два вірші Олеся. Перший трохи за трудний для дитини, виголошений немов би від нехочу, зате другий „Бачу військо наше славне“, промовляє до уяви дитини, багато краще виходить Любчик Овсієнко, що вже відраз виказував проблиски рецитаційного хисту, деклямує вірш Бориса Лисянського „Прокинься народе мій“. Галина Голобродська (декл. „Думу про трьох братів“) не потребує зайвих похвал. Її замітний талант росте з роками і сьогодні, коли вона вже на порозі молодости, коли вже образилась би, якби назвати її дитиною, — можемо їй тільки побажати, щоб працювала над поглибленням свого таланту, а весняний чар, який віє з усієї її постави може тільки допомогти їй осягнути якнайкращі успіхи, якщо вона не стане надто задивлятись на свою вроду, бо це може повести її мистецтво на манівці.

На салі панував мало що не веселий настрій. Особливо ті малі, при дитячому столі виявляли свою радість зприводу спільного родинного свята. Тай то дуже добре, що були між нами вони. Їх безтурботні жарти казали забути про сумну дійсність, їх веселий сміх прикривав брак погідного настрою у старших, приглушав зідхання. Пісня і дитячий сміх підносили нас у кращу сферу. Було яких пядесять осіб. Це самі ті, що сяк-так змогли улаштуватись у своїй новій батьківщині, але бракувало багато таких, яким ніяково було йти на таке свято у старих, ще з давніх, добрих часів вдесятеро перероблених сукнях, тай між тими, що були, особливо в дітворі видно було за куці суконочки, за короткі рукавчики, надто виснажені як на їх вік личка.

Тільки один був привіт від Союзу Українок на львівський повіт. Пані Ціпановська, постійна опікунка і велика приятелька еміґрантів заграла кілька акордів і вмить уставилась дітвора, а з нею і дехто зі старших до веселої забави, що покінчилась спільною знимкою.

І. Вол.

Жіноча сторінка.

Модерна амазонка.

Ще одна держава на якийсь короткий час прикувала до себе увагу цілого світу, щоб зникнути з мапи Европи як самостійне королівство, Альбанія. Перед кільканацятьи роками наробив галасу король Зогу вступивши на альбанський престіл. Тоді заговорили в Европі про цю маленьку країну, де навіть не було залізниць. Трохи покпили собі з її диких звичаїв і знову забули. Пару років тому знову згадали про цю державку з нагоди шлюбу короля Зогу з одною з найгарніших молодих мадярських аристократок, а останні тижні були присвячені Альбанії, бож Італії забаглось мати її у своїм складі і дарувати альбанську корону свому королеві. Говорилось багато і про бідну альбанську королеву, яка саме тоді, повила наслідника для Альбанії і ледви життям не заплатила у всій тій заверюсі.

Та не альбанська королева принесла поступ жіноцтву Альбанії. Ролю визвольниці альбанського жіноцтва відограла сестра короля Альбанії Зогу молода княжна Максида. Їй завдячує Альбанія визволення жінки з гаремового життя. Їй завдячують альбанські жінки, що перестарілася альбанська приповідка: „Чим є моя жінка? То сотворіння корисніше від мого пса, але менш корисне, ніж мій кінь".

Правда, вже 20 літ тому почала боротьбу за еманципацію альбанської жінки мати короля Зогу королева Дадіє Топтані, але їй не пощастило нічого зробити, бо пересуди і забобони та впливи ісляму були сильніші від неї. Княжна Максида мала більше щастя. Коли король Зогу 25. березня 1937 р. видав декрет про заборону носити альбанським жінкам заслону на обличчі та знищив одним почерком пера гареми — княжна Максида перша разом зі своїми молодшими сестрами виїхала у місто та поза його брами у декольтованій паризькій туалеті. Це зробило таке враження, що побожні альбанці з обуренням відвертались від того видовища та падали в молитві навколішки у болото і пилюку. А коли за приміром княжни Максиди пішло кілька інших альбанських жінок юрба їх злінчувала і треба було війська, щоб здушило заворушення по альбанських селах. Тоді княжна Максида звернулась до свого брата короля з проханням, щоб він дозволив їй зорганізувати жіночий військовий відділ, який ставав би в обороні альбанських жінок. Король погодився і визначив рівночасно командантом того жіночого полку княжну Максиду. До цього полку модерних амазонок вступали доньки найаристократичніших альбанських родин, а інструкторами военного мистецтва були в цьому полку найздібніші старшини альбанського генерального штабу. Головне місце в науці в цьому полку було відведене мистецтву їзди верхи. Ті, що вступали до полку мешкали в окремих касарнях, куди не мав доступу ні один мужчина, складали на два роки присягу служити батьківщині, королеві і поступові та зобовязувались за час своєї служби не виходити заміж.

Та не тільки оснування цього може трохи дивачного полку було заслугою княжни Максиди. Вона скрізь і завжди боролась за поступ свого краю і визволення своїх сестер альбанських жінок. Навіть особисте щастя посвятила ця цікава жінка боротьбі за поступ свого краю. Одержавши освіту в Парижі (батьки погодились на це лише під натиском короля Зогу) молода княжна набралась там і поступових поглядів. Батьки хоч і дали згоду на те, щоб вона вчилась в Парижі, але дуже обмежили її матеріяльні засоби і вона жила життям скромної студентки-чужинки, харчуючись у малому ресторані та лише час до часу роблячи невеликі приняття для своїх приятельок і приятелів приладжуючи для них власноручно турецьку каву. Тут вона мала нагоду зустрічатись з ріжними людьми і набралась поступових поглядів. Батьки були трохи перелякані поступовістю доньки і після Парижа послали її на якийсь час до Туреччини, щоб вона там трохи знову звикла до східніх звичаїв.

І ось одного дня молоденька красуня зустріла на своїм шляху творця молодої Туреччини Кемаля Пашу-Ататюрка. Ататюрк захопився красою і розумом молодої княжни і були вперті поголоски про їх шлюб. Але княжна Максида відкинула пропозицію Ататюрка кажучи, що її обовязком є присвятити своє життя поширюванню поступу в рідному краю. Приязнь княжни Максиди з Ататюрком тривала до самої його смерти і між ними йшло гаряче листування, в якому порушувано крім справ особистих багато місця виміні думок про ріжні політичні та соціяльні питання. Княжна Максида мала великий вплив на Ататюрка, тимсамим і на відродження Туреччини. Кажуть, що Ататюрк чекав на неї до останньої хвилини свого життя.

Напевно ця незвичайна жінка не погодиться так скоро з долею своєї держави і світ ще не раз і не одне про неї мабуть почуе. А альбанська жінка не забуде мабуть того, що зробила для неї ця завзята ентузіястка.

—o—

Балачки про моду.

БЛЮЗОЧКИ.

Цьогосезонова мода дуже дає перевагу костюмам і ріжним спідничкам із блюзочками — отже блюзочці треба у нашій гардеробі відвести досить почесне місце.

Є два стилі блюзок, що їх мусить кожна елеґантна жінка мати в цьому сезоні. Одна блюзка це практична у фасоні, матеріялі та призначена до, так мовити, щоденного вжитку. Її звичайно робимо з легкої вовни чи бавовняної піки або легкого шовку до прання. Фасон такої блюзки теж дуже простий, без зайвих прикрас. Дуже модні цього сезону блюзочки з нашиваними плястронами, що нагадують нам дуже мужеську сорочку, бо мають застібновані закладочки та навіть краватку при виложенім або стоячім комірці. Вони звичайно або запнуті на ґудзики і рівно чи у формі камізольки сяті трохи нижче паса, або впущені таки до спіднички. Рукави таких блюзок ріжні: короткі і напівкороткі, за лікоть і зовсім довгі, навіть з маншетою. Одна тільки тут засада, а саме, що рукав вузький бо ці блюзки носимо звичайно до костюму а тоді рукав мнеться.

Більш стройні блюзки робимо очевидно з дорожчого матеріялу, переважно з шовку. Тут більше фантазії в оздобах. Дуже часто такі блюзочки прибрані ріжними фальбанками, гаптами або ручно пікованими взорами, чи ріжними зубцями з того самого матеріялу, тощо. І кольори цих блюзок відмінні. Коли у щоденних блюзок ми воліли густіші тони ріжних кольорів, то стройні блюзки будуть ясних відтінів, найчастіше білі. Ріжні химерні комірці та вирізи коло шиї. Фантазійні рукави і то часто дуже широкі, вязані паски з того самого матеріялу поверх блюзки — все це гарно гармонізує з шовковим матеріялом. Треба тільки у всьому зберегти міру, а така блюзочка доповнить вашу ґардеробу дуже корисно.

Рита.

З нашої хроніки.

ГОСПОДИНСЬКІ ПОКАЗИ.

Від Різдва майже не було господинських показів у Львові. „Нова Хата" звернула всю свою увагу на провінцію. П. Наталка Гаврих-Костецька обїжджає поодинокі міста, на запрошення ріжних місцевих организацій.

Раціональна кухня цікавить живо наших пань. Від її засад залежить тепер добра відживва родини. Тому слідкують з увагою за аргументами вчительки, викликуючи подекуди живу дискусію.

Покази тривають звичайно тиждень у кожній місцевости. Підчас такого короткого курсу вносовує п. Гаврих-Костецька нові засади варення ріжних страв. Почнивая від щоденних страв із городини, мясива, переходить до закусок, вітамінових лакоминок і печива. Останній вечір призначений на закінчення курсу, відбувається більш святочно. Учасниці ладять буфет із ново вивчених страв, п. Гаврих-Костецька підготовляє виставу накриття столів і лекцію про гостинне. На закінчення приходять члени родини учасниць. Звичайно бере участь у програмі також відпоручниця „Нової Хати", пояснюючи в короткій промові завдання жінки-господині під сучасну хвилину та суть наших господинських показів.

Досі відбулося сім таких курсів. Два в **Дрогобичі** по одному в **Бориславі, Самборі, Калуші, Станиславові** та **Яворові**. Дрогобицькі пані настільки зацікавились раціональним варенням, що повторили курс із новою програмою. У Бориславі було між учасницями багато молодих дівчат. В Самборі доїжджало багато пань із околиці. У Калуші число учасниць було найбільше, бо 53. У Станиславові зацікавились курсом сестри Служебниці, що провадять кухню в семинарії. Всюди слідно було познаки особливої уваги.

Наприклад спеціяльну увагу присвячують відживі дітей. Також наукове пояснення кухонних засад викликує живу дискусію. Чому треба терти майонез в один бік, чому россолова кістка мусить бути крихка, як підправляти юшку, щоб сметана не стратила вартости, чому краще смажити на смальці, як на маслі?

По закінченні показів у Яворові влаштувала „Нова Хата" ще передсвяточний показ у Львові. Львівські пані, хоч уже познайомились із загальними засадами раціонального варення, хотіли перед святами нових приписів та кулінарних новинок.

Свято червоної крашанки у Союзі Українок Еміґранток.

У Провідну Неділю Союз Українок-Еміґранток улаштував, як щорічно для своїх членів та запрошених гостей традиційне свято „червоної крашанки". Два довгі столи, один менший для дітвори, прикрашені квітками, городовими і такими, що їх діти еміґрантів збирали власноручно у лісі. Довкола столів веселі, розсміяні личка дітвори і поважні — тих, що здається ще так недавно святкували це свято у таких інших, відмінних відносинах. Небагато гостей, не всі члени. Родинне свято не згуртувало всіх — чому? Краще не питайте. Як не як, а всеж багато еміґрантів почувається між нами чужо, волять у куточку, серед чотирьох своїх убогих стін відбути це своє інтимне родинне свято, ніж нести перед очі всіх, свою тугу — біль за тим, що минуло та хто зна коли вернеться.

Та цур лихові тому. Живий живе гадає. Отець протоєрей Боєчко посвятив „дари", присутні відспівали з відчуттям „Христос Воскрес", позасідали за столи і почалась святочна гостина. Настрій бадьорий, хоча переслонений серпанком туги. Пані Наталя Дорошенко Савченко вітає приявних членів і гостей. Малий Славчик Трохименко деклямує два вірші Олеся. Перший трохи за трудний для дитини, виголошений немов би від нехочу, зате другий „Бачу військо наше славне", промовляє до уяви дитини, багато краще виходить Любчик Овсієнко, що вже нераз виказував проблиски рецитаційного хисту, деклямує вірш Бориса Лисянського „Прокинься народе мій". Галина Голобродська (декл. „Думу про трьох братів") не потребує зайвих похвал. Її замітний талант росте з роками і сьогодні, коли вона вже на порозі молодости, коли вже образилась би, якби назвати її дитиною, — можемо їй тільки побажати, щоб працювала над поглибленням свого таланту, а весняний чар, який віє з усієї її постави може тільки допомогти їй осягнути якнайкращі успіхи, якщо вона не стане надто задивлятись на свою вроду, бо це може повести її мистецтво на манівці.

На салі панував мало що не веселий настрій. Особливо ті малі, при дитячому столі виявляли свою радість з приводу спільного родинного свята. Тай то дуже добре, що були між нами вони. Їх безтурботні жарти казали забути про сумну дійсність, їх веселий сміх прикривав брак погідного настрою у старших, приглушав зідхання Пісня і дитячий сміх підносили нас у кращу сферу. Було яких пядесять осіб. Це самі ті, що сяк-так змогли улаштуватись у своїй новій батьківщині, але бракувало багато таких, яким ніяково було йти на таке свято у старих, ще з давніх, добрих часів вдесятеро перероблених сукнях, тай між тими, що були, особливо в дітвори видно було за куці суконочки, за короткі рукавчики, надто виснажені як на їх вік личка.

Тільки один був привіт від Союзу Українок на львівський повіт. Пані Ціпановаська, постійна опікунка і велика приятелька еміґрантів заграла кілька акордів і вмить уставилась дітвора, а з нею і дехто зі старших до веселої забави, що покінчилась спільною знимкою.

І. Вол.

НОВИНКИ

21
КВІТЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 8. квітня 1939.
Іродіона.
Лат. Анзельма еп.
Сонце: схід — 4.20, захід — 18.26.
Місяць: схід — 5.52, захід — 21.18.

Завтра: 22. квітня. Субота.
Ст. ст. 9. квітня 1939.
Евсихія мч.
Лат. Сотера і Кая.
Сонце: схід — 4.18, захід — 18.28.
Місяць: схід — 6.34, захід — 22.21.

—o—

— **Нову книжку „Діла",** Юрія Смолича „Дитинство" висилаємо нашим точним передплатникам з 89. числом. Рекламації до 14 днів приймаємо **тільки через пошту.**

—**II. Філія Українського Краєвого Товариства охорони дітей та опіки над молоддю у Львові** анулює згідно з порученням адміністраційної влади свій заклик у справі Жіночої Ремісничої Бурси у Львові, поміщений у ч. 61. „Діла" з 18. III. ц. р. без дозволу адміністраційної влади.

— **Заявляю, що я не є і ніколи не був членом кооп. „Рута" і не маю нічого спільного з м-ром Городиським, який дня 15. квітня ц. р. забирав голос у дискусії на загальних зборах згаданої кооперативи. — Іван Городиський,** магістер фармації, співробітник окр. аптики М. Терлецького.

— **Замазали шильд крамниці „Маслосоюзу" у Ворохті.** Пишуть нам з Ворохти: Дня 7. квітня ц. р. появився у крамниці „Маслосоюзу" у Ворохті капраль граничної сторожі п. Костка та зажадав від управительки крамниці п. О. Савків замінити двомовний шильд на чисто польський. Речинець для виконання цього „зарядження" подав до 18. год. того самого дня. Вночі з 7. на 8. квітня ц. р. невідомі особи замазали тером українську частину шильду „Маслосоюзу". Подібна доля стрінула також шильд „Союзу Кооператив" у Ворохті та ще одного приватного купця. Деякі підприємства, між ними пансіон „Учительської Оселі", зняли свої шильди самі. — **Гуцул.**

— **Військо будує костели на Волині і в Галичині.** Як подає КАП, заходом кольоністів та при матеріяльній підтримці полку уланів почали на руїнах давнього костела фундації Чорторийських недалеко Язловецької Осади, пов. Рівне в Гориньгороді будувати стилевий костел. — В ярославському й турчанському повіті, завдяки ініцятиві та жертвенности старшинського корпусу, підстаршинської кадри та вояків, вибудовано, як подає знову КАП, два нові костели.

— **Арештували сотрудника у Стрию.** Стрийська поліція арештувала греко-кат. священика о. Ярослава Совяка, сотрудника у Стрию. Причина арештування невідома.

— **Не вільно викидати українського спису льокаторів.** В реальности Т-ва „Просвіта" в Тернополі з доручення її адміністратора, проф. Бриковича виготовлено й вивішено спис льокаторів в українській мові, себто прізвища, закінчені в польській мові на: „скі" вписано згідно з українським правописом на: **ський.** Це не подобалося льокаторам польської національности і вони силою усунули шафку, в якій приміщено згаданий спис. Справа опинилася перед судом і окр. суд у Тернополі засудив тих льокаторів на 30 зол. кари в користь проф. Бриковича, та Найвищий Суд у Варшаві підвищив цю кару до 100 зол.

— **Реорганізація православної церковної організації в Галичині.** На основі розпорядку митрополита Діонізія православні парохії Лемківщини, що входили досі безпосередньо у склад варшавської митрополичої консисторії, творитимуть відтепер окреме Галицьке Благочиння. Варшавській Консисторії підлягатимуть і надалі безпосередньо тільки православні парохії у Львові та в Перемишлі. Галицьким благочинним призначено протоєрея Гр. Павлишина, що завідував досі православною духовною місією на Лемківщині.

— **Православні поляки при роботі.** На терені повітів Білостоку, Гродна, Вильна та Новогрудка православна церковна адміністрація стає чимраз більше польська. 7. березня ц. р. відбувся в Новогрудку організаційний зїзд православних поляків. Цікаве, що між учасниками цього зїзду, православними поляками, стрічаємо такі імена: князь Святополк Мірський Василь, Самохвал Сергій, Аполонік Микола, Овчінніков Димитрій, князь Мещерський Сергій, Колисник Теодор, Сасін Володимир і т. д. Директор Православного Науково-Видавничого Інституту в Гродні свящ. м-р Леонід Касперський виголосив там ідеольогічний реферат на тему „Польське православія", в якому домагався, щоб „польський елемент поглибив свою пенетрацію в релігійне життя православного віроісповідання та щоб відіграв там рішальну ролю".

— **Табори польської молоді над мадярським кордоном.** У цьому році задумують над польсько-мадярським кордоном уладити літні та зимові табори для польської молоді. Прохарчуванням і організацією таборів має зайнятися КОП. Таборувати можуть лиш вироблені гуртки зпоміж „гарцежів", готові до „поважної суспільної праці".

— **Львівська хроніка.** До мешкання Ройзи Кавфман (Яховича 20) вломилися злодії і вкрали футро вартости 800 зол., мужеську й жіночу ґардеробу та столову заставу вартости 2.900 зол. — Зі стриху Ст. Гемборовича при вул. Красінського 29 украли злодії мужеську й жіночу ґардеробу вартости 520 зол. — 24-літній Іван Шкраба з Дмитрова, пов. Радехів дістав приступ божевілля і вискочив у біллі з вікна очної клініки та втік у невідомому напрямі. Поліція шукає за втікачем. — Поліція арештувала на вул. Коперника Наталію Гуцуляк із Зимної Води, яка напастувала прохожих, головно жінок і здирала їм капелюхи з голови. Виявилося, що напасниця умово хора.

— **Велика пожежа в Городненщині.** В селі Долбянка городненського повіту пожежа знищила 23 мешкальні будинки, 30 хлівів, кілька стоділ та інвентар народньої школи в Долбянці. Пожежа наробила шкоди 2 господарям на загальну суму поверх 50.000 зол.

— **Трагічна смерть дітей в огні.** В мешканні Вероніки Костровської в Ярославі вибухла підчас її неприсутности пожежа, яка відразу обхопила цілий дім. Сусіди добулися до будинку щойно тоді, коли по якомусь часі виломили двері. Зі згарищ вони добули вже тільки трупи двох дітей Костровської у віці 2—3 літ. Причиною пожежі була хибна будова залізної печі, від якої зайнялися папери.

— **Убивство на еротичному тлі.** Окружний суд у Лодзі розглядав при замкнених дверях справу 24-літньої Елізи Штрайхер, яку обвинувачували в убивстві Софії Рибіцької та в намаганім убивстві Олени Влодарчик. Убивство мало еротичний підклад. Штрайхерівна під впливом неприродних заздрощів убила кількома револьверовими вистрілами Софію Рибіцьку і важко ранила Влодарчикову.

— **Дивна причина самогубства.** Поліцист Ян Бялас, вертаючися домів, наїхав в Ястшембю к. Рибніка на прохожого, якій зломив собі підчас удару руку. Той випадок так сильно вплинув на поліциста, що він приїхавши домів вистрілом із револьвера відібрав собі життя.

— **Літак вернувся з дороги.** З Варшави в год. 1-ій вночі вистартував був перший літак нового шляху Варшава—Палестина, в якому було 6-ох пасажирів. Літак по кількох годинах лету внаслідок атмосферичних забурень мусів вернутися до Варшави.

— **Жиди бойкотують німецьку мову.** У Бельську відбулося прилюдне віче жидів з Бельська і Бялої, на якому зібрані одноголосно ухвалили перестати вживати німецької мови у приватному і фаховому житті.

— **Книжка Гітлера зникла з книгарських вистав.** З книгарських полиць і вистав у Катовицях зникла в останніх днях книжка Адольфа Гітлера „Майн Кампф".

— **Болгарський король почесним доктором варшавського університету.** Сенат університету Йосифа Пілсудського у Варшаві ухвалив через акламацію внесок ради математично-природничого виділу надати болгарському королеві Борисові III-ому ступінь почесного доктора за наукові заслуги. Спеціяльна делеґація університету з ректором у проводі виїде до Софії, щоб вручити королеві докторський диплом.

— **Пожежі в Україні.** В совітській Україні поширюються хвилі пожеж, що їх спричинюють саботажі. В першому чвертьріччі ц. р. в Києві та в околицях занотовано к. 280 пожеж. Страти, що їх спричинили пожежі, більші, як 10 міліонів рублів. В київській окрузі згоріло м. ін. 5 збіжевих магазинів.

— **Велика залізнича катастрофа в Україні.** В ночі з 10. на 11. ц. м. вантажний поїзд, який їхав від Бердичева в напрямі західної границі СССР на 12 км. перед Винницею наїхав на особовий поїзд, який їхав у напрямі Бердичева. В зударі розбилися оба паровози та 22 вагони, в яких їхали цивільні пасажири й червоноармейці. Підчас катастрофи згинуло 29 осіб і поверх 90 було ранених. Серед убитих і ранени більшість творять червоноармейці, які їхали вантажним поїдом у напрямі польсько-совітської границі. Залізничі рейки знищенні на віддалі 300 м. Слідча комісія ствердила, що катастрофа була актом саботажу українських націоналістів. Зате фахівці заявляють, що катастрофу спричинив недогляд стаційного дижурного у Винниці. Покищо у звязку з тою катастрофою арештовано 7 осіб.

— **Масові лови в Совітах.** Як лиш настала весна, в Совітах зорґанізовано багато ловецьких експедицій, які мають вбити якнайбільшу кількість дичини. щоб доповнити харчеві запаси. У Свердловську вирушила совітська мисливська експедиція у складі 2.000 мисливих до уральських лісів, багатих на звірину. Найхарактеристичніше те, що до кожної мисливської експедиції приділено спеціяльних контрольорів, які мають точно обчислити вбиту дичину й доставити її до совітських апровізаційних організацій. Як відомо, в СССР панує від довшого часу дошкульний брак мяса. Зловлена дичина має бодай до деякої міри заповнити прогалину в совітській апровізації.

— **12-літня мати вродила троєнята.** В місцевості Кузен округи Діжон (Франція) син багатого хлібороба оженився з дочкою тамошнього ткача. Остаточно в тому подружжі не було би ще нічого дивного, якби не те, що молодий мав підчас шлюбу 16 літ, молода ледви 12. Батьки дали свою згоду на подружжя малолітніх. Тепер, як повідомляє французька преса, щаслива молода жінка породила здорові троєнята. Одначе внаслідок недостачі відповідної лікарської опіки одно з немовлят по тижневі померло. Зате двоє немовлят і мати можуть тепер почванитися якнайкращим здоровлям.

— **Пять осіб згинуло від затроєння земними газами.** В місцевості Ґомболя в Моденських Альпах 5 осіб стало жертвою нещасливого випадку. Один робітник спустився у глибину керниці, щоб прочистити дно. Там він затроївся земними газами і вмер підчас праці. Йому на рятунок поспішили 4 інші товариші, одначе їх теж постигла смерть і вони вдушилися газами.

— **Друкарські помилки.** У вчорашньому (88) числі „Діла" просимо справити такі друкарські помилки: В останньому уступі **передової статті,** 6-ий рядок згори, зам. „огляд" має бути: **овид;** 7-ий рядок згори, злучник **„та"** викинути і вставити в 8-ий рядок перед словами: поза кретерій. — У замітці **„Виселили священника"** в останньому реченні пропущено 4 слова; це речення має виглядати так: **Вони вірять, що Воєвідський** Уряд, розглянувши докладно справу, скасує постанову сяніцького староства.

—o—

З кіна.

КІНО „АМПІР": „ЖІНКА, ЯКУ КОХАЮ".

Заголовок фільми напевне притягне неодного, що буде сподіватися побачити якусь приємну любовну історію, хоч прізвище Поля Муні на афішах, як головного актора, повинно б піддати думку, що це буде якась сильна драма розрахована на сильні нерви. Дія цієї трагічної історії проходить підчас війни 1917 року на французькому фронті. Герої фільми — летуни. Це два приятелі, що подружилися на летунському фронті. Молодший, що приїхав саме на летунську станцію з Парижа, захоплений випадковою знайомістю з молодою жінкою, яку він врятував підчас летунської атаки на столицю. Виявляється згодом, що ця дівчина — жінка того, з яким подружився. Сюжет не новий, він користаний у кіні не раз і не два і цим разом він набирає тільки сили завдяки незвичайно зосередженій грі Поля Муні, що дає трагічну постать мовчазного самовідреченого героя. Його партнерка Міріям Гопкінс з болісною гримасою на устах і бездонно сонними очима. Аматори сильних вражінь можуть ще раз оглядати бої літаків над воєнним фронтом та їх жертви.

Зі судової салі.

ЗА ПЕТРО-ПАВЛІВСЬКІ ПОДІЇ В СОКАЛІ.

В середу 19. ц. м. почалася у Львові розправа проти молодих українців зі Сокаля, яких прокуратор обвинувачує в тому, що 12. липня м. р. у день празника св. Петра й Павла, користаючи з того, що в Сокалі зійшлося кілька тисяч українців з околиці, зорганізували акцію проти польських крамарів (страганярів), зорганізували нелегальний похід під церкву і співали протипольські пісні.

На лаві підсудних засіли: Василь Макар, Іван Демидонт, Степан Куницький, Михайло Водонос, Федь Кохальський і Михайло Затісоцький.

Обвинувачує віцепрокуратор д-р Кіліянович, боронить д-р Шухевич.

Розправу відложено, щоб покликати нових свідків.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Дня 18. ц. м. закінчилась перед львівським окружним судом розправа 9-ох молодих українців з Бібреччини обвинувачених у приналежності до ОУН. Суд по 2-денній розправі засудив: Семена Луща на 7 літ вязниці, Володислава Стахурського на 5 і пів року, Миколу Пердолу на 2 і пів, Андрія Демчишина на 4, Олексу Дацка на 5 і пів, Василя Фіцика на 5, Василя Мельника на 4 роки й 4 місяці, Теодозія Закалужного на 1 рік і 2 місяці, а Михайла Сироїдка на півтора року вязниці. Підсудних боронили адвокати: д-р Давидяк, д-р Старосольський і д-р Шевчук.

ЗА ПОДІЇ НА ЦВИНТАРІ.

Перед суддею д-ром Лясковським почалася в середу розправа проти Петра Цара, Михайла Чорного, Івана Чинила, Петра і Василя Дмитерка, Івана Дзюбика, Евгенії Думки, Івана Гарапа, Павла Коваля, Петра Кермоха і Степана Скіцко, всіх із Підберізець пов. Львів. Прокуратор обвинувачує їх у тому, що 12. IX. 1938 р. брали вони участь у нападі на воєвідського урядовця Еміля Фаренгольца, який приїхав до Підберезець, щоб розкопати воєнну могилу й перевезти тлінні останки українського вояка на збірний цвинтар. Зокрема Цар відібрав Фаренгольцові револьвер. Обвинувачує прок. Лашкевич.

ПРИСУД НА СВЯЩЕННИКА ЗА ПРОПОВІДЬ.

Перед окр. судом у Самборі вібувся процес проти о. Володимира Івашка, сотрудника греко-кат. парохії в Самборі. Прокуратура обвинувачувала його з 170 ст. к. з. за поширювання фальшивих вісток підчас проповіди в дні 1. листопада мин. року в парохіяльній церкві в Самборі. Суд засудив о. Івашка на 6 місяців безоглядної вязниці та 50 зол. гривни. Процес відбувся при замкнених дверях. На внесок оборони о. Івашка випустили тимчасом на волю за кавцією 1.000 зол.

ЩЕ ОДИН ПРИСУД ЗА ПРОПОВІДЬ.

По 2-денній розправі дня 18. ц. м. закінчився перед апеляційним судом у Львові процес проти о. М. Кисіля, обвинуваченого у виголошенні проповіди, в якій були знамена державної зради. Суд затвердив засуд окружного суду в Коломиї, яким засуджено його на кару 2 і пів літньої вязниці.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Ярослав Олексій Тесля, студент І. р. Богословської Академії у Львові — по короткій і тяжкій недузі помер у Львові 9. ц. м. Похорон відбувся в Збаражі дня 12. ц. м. при великому здвизі народу. В похороні взяло участь 7 священників, орхестра, хор, виголошено промови від громадянства і товаришів. Вражав брак товаришів богословів, які не дістали дозволу віддати останню прислугу свому покійному товаришеві. Покійний полишив у великому жалю матір і сестру та ціле Грмадянство, яке покладало на нього оправдані надії. В. Й. П.

897.

Нові книжки й журнали.

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС! Український релігійний місячник, присвячений поширенню почитання Матери Божої. Львів, квітень 1939. Ч. 4. Рік II. Ст. 50—64.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ. Місячник, видають монахи Чина Найсв. Ізбавителя, Йорктон, Саск., Канада. Березень 1939. Ч. 3. Рік 11. Ст. 73—102.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Любов до небіжчиків.

Майже кожного дня лежить на моїм редакційнім столику якесь письмо. Зразу, тільки кину оком, пізнаю, що це може бути. Сині і білі квадратові коперти — запрошення, повідомлення, цвяшки, датки і звідомлення, вузькі довгі, біло-кремові, біло-голубі, що здалеку пахнуть — бували колись, то й нема що про них писати, звичайного формату і вигляду — запрошення на лови, просьби за протекцією, або дописи.

Нині лежала звичайного формату коперта. „Високоповажаний" і т. д. — стояло в ній.

„Чи не завважили ви, що українці люблять похорони?"...

— Ох, думаю, шановний дописувач не читає моїх фейлетонів! Адже я вже кілька разів писав про цю українську прикмету. Але читаймо дальше:

„Коли тільки є 20 відсотків певности, що хтось попрощав цей світ — українці досипують ще 80% і ховають даного громадянина з традиційною парадою. Не беріть цього дословно, бо ж не можна поховати на 80% живої людини. Тут іде про людей, які далеко від нас, десь — кажім — за Карпатами або за океаном. Прийде несправджена вістка про смерть когось там, інший мешканець землі чекав би на потвердження вістки, сам шукав би доказів, — українець навіть не думає про те, що вістка може бути неправдива. Любить жаліти за кимсь, любить пустити одну-дві слізки на далеку могилу. Мало того: нерідко поет напише „Слезу на гріб", маляр намалює здогадну сцену останніх хвилин життя П. Т. небіжчика, а музик зложить фунебричний марш у його честь. Сами признаєте, що 20 відсотків це невелика часть певности і тому дуже часто похований з парадою небіжчик оживає, а ті що його ховали мають направду невдоволені міни. Може й навіть у дусі спльовують з досади, а то й кленуть. „Не міг, біда, фактично натягнути копита"... Радість з його воскресення далеко менша, як жаль по його смерті. Поетові ні в гадці писати привітальну віршу, маляр не возьме за квач, щоб намалювати живого і здорового громадянина, те саме музик — не буде марнувати тонів для „першого-ліпшого".

Роздумуючи над отим усім я склав віршу, яку вам пересилаю. Коли надається — видрукуйте.

Як хочеш, брате, славу мати,
То мусиш часом умирати
Не так — направду, а на жарт,
А будеш знати що ти варт.
Десьтам у дебрі чорногорській
Помер, наприклад Горліс-Горський,
Один щоденник в той-же мент
Дістав до нього сентимент
І довжелезну, для порядку,
Вналив йому посмертну згадку.
Пішла у край трагічна вістка
І стала в горлі всім як кістка:
„Ах, Горліс! Ах, „Холодний Яр"
Пропав талант, пропав лицар!"
Аж тут: бабах — з Сиготу знимка
На знимці люди і — родзинка:
Сидить там Горліс, мов на сміх,
Здоровий, гожий як оріх...
— — — — — — — —
Блукаю, ходжу поміж люди,
Ніхто не славить, дехто гудить.
От, думаю, хіба й собі
Померти в нинішній добі,
Не так направду, а на жарт
Щоб знати врешті, що я варт!"...

На тім кінчився лист Шановного Автора. Але від того місця почалися мої думки на цю тему і переслідують мене вже кілька годин.

А що, якби так і собі придумати якусь штуку?! Літо — нетяжко пустити чутку... наприклад про смерть у хвилях Пруту. Нехай би вже раз чоловік довідався про себе щось доброго...

Галактіон Чіпка.

ДОПИСИ.

КРЕМЯНЕЦЬ.

Вибори до Міської ради у Кремянці. Повітове староство 6. квітня оголосило, що 21. травня мають відбутись у Кремянці вибори радних до міської ради. У звязку з цим зорганізовано у Кремянці Український Виборчий Комітет.

Грізний проя. Велике враження у православному громадянстві м. Кремянця зробила вістка про намірений перехід на католицтво 130 православних селян з села Рудки, бережецької гміни. Ця справа виникла на ґрунті непорозумінь, що повстали в селі між парохіянами і священником Гайденком. Парохіяни уважають, що їх душпастир не відповідає свому високому призначенню і неодин раз в кількох останніх роках звертались до єпархіяльної влади зі скаргами на священика Гайденка; одначе всі їх заходи не привели доніchого і лише загострили відносини, так, що в цю справу вмішалися інші чинники і в селі витворився небажаний фермент. Не бачучи від православної єпархіяльної влади зрозуміння своїх потреб, частина парохіян рішилася на крайній крок і зложила до повітового старости декларації про перехід на католицтво.

Кара за спів українського національного гимну. Дня 25. березня окружний суд у Рівному розглядав відклик членів Громадського Шевченківського Комітету у Кремянці на вирок кремянецького староства, котре укарало їх гривною по 10 зол. за те, що вони не перешкодили численній публиці, яка зібралася на Шевченкову академію 20. березня 1938 року в Кремянці, проспівати український національний гимн. Окружний суд по розгляді справи затвердив карний наказ староства, караючи членів комітету: Т. Боярчуківну, М. Волосевич, Б. Козубського, Ол. Мельничука, М. Нестеровського, П. Рошинського, А. Трачука і М. Черкавську — по 10 зол. гривни або по 3 дні арешту, по 1 зол. судових оплат і 25 зол. коштів поступовання. Боронив обвинувачених адвокат І. Корноухов.

Зміна обряду. Як подає „Іл. Гонец Поранни" ч. 1514, учителька села Моретов, олицької гміни, Раїса Мачушенко перейшла на католицтво. П-а Р. Мачушенко є донькою недавно помершого відомого українського кооператора з Винниці Володимира Мачушенка.

РАВА РУСЬКА.

Ще про курс диригентів. У числі 88. „Діла" з дати 14. IV. ц. р. Ваш дописувач з Рави Р. помістив допис про курс диригентів, що відбувся там заходом Виділу філії „Просвіти". В тому дописі представив дописувач дещо неправдиво, а саме: 1) що на курсі вчили основ гри на фортепіяні, 2) що вчили теж гармонії. Ці дві точки не відповідають правді, бо гри на фортепіяні ніхто не вчив, тільки на скрипці, а матеріялу з гармонії чейже неможливо було вчити, бо більшість курсантів не знали нот, тимсамим теорії, отже наука гармонії була неможлива. Також, що дуже важне, п. дописувач не подав, хто вчив на цьому курсі. На мою думку це дуже дивне і кривдить дотичні особи. Курс диригентів у Раві Руській вели: п. Глинянська Мирослава зі Львова — історія і теорія музики і п. Антонович Юліян диригентура, музичні форми, сольфеж, хоровий спів, читання партитур і початків гри на скрипці. Шан. дописувач не уважав за відповідне подати теж до відома, що курсанти брали участь у влаштуванні концерту, в програму якого входили коляди і щедрівки та „Вечерниці" П. Ніщинського при акомпаніяменті д-ра Б. Карпевича, що відбулися на Йордан ц. р. Курсанти брали теж чинну участь у святі Крут, в концерті і панахиді. Зазначу ще, що допис про курс появився з великим опізненням, більше, як місяць після його закінчення.

Антонович Юліян.

—o—

Спорт.

КОМУНІКАТ ФІЛІЇ К. Л. К.

1) Виділ Філії КЛК у Львові повідомляє, що в четвер. 20. ц. м. почнеться в домівці КЛК курс ключництва. Виділ Філії заохочує своїх членів до якнайчисленнішої участи. 2) Виділ пригадує членам Філії, що в неділю 23. ц. м. в год. 17. у власній домівці відбудеться свячене; обовязком кожного члена є взяти в цьому участь. Зголошуватися можна ще лиш до четверга вечора кожного дня. Зголошення приймають члени Виділу і кожночасний дижурний.

Спорт. реф.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСТ „СТРІЛА" В ЖОВКВІ.

Дня 4. IV. ц. р. УСТ „Стріла" в Жовкві відбули свої четверті з черги Загальні Збори. Загальний стан Т-ва задовільний, хоч в минулому році були деякі недомагання на тлі дисципліни членів. Тепер є надія, що буде краще. Минулого року УСТ „Стріла" добула мистецтво м. Жовкви, хоч офіціяльно з „деяких" причин не дійшло до цього. Також осінню м. р. жовківська спортова братія мала честь вже вдруге гостити в себе львівську „Україну". Річний оборот Т-ва 800 зол. Найпекучіша справа — це своя площа та відповідна домівка. Заціkавлення спортом в околиці помітне.

У склад нового виділу ввійшли: інж. Осип Мельникович, голова, виділові: Мирон Пеленський, Богдан Климко, Ярослав Сало. Контрольна Комісія: о. шамб. Омелян Погорецький, о. ред. М. Федорович ЧСВВ та Михайло Байрак. На внесок минулорічного голови, незвичайно заслуженого для УСТ „Стріла" проф. Юліяна Бутманова, прийнято в почесні члени Т-ва о. шамб. Погорецького та о. Федоровича. Опікуном і добродієм Т-ва від кількох літ є о. М. Пелех, ігумен манастиря в Жовкві. На цей рік намічено покликати до життя низку нових секцій літнього та зимового спорту, як теж звернути більшу увагу на духове виховання змагунів.

М. Б.

Театри.

Великий Театр.

Четвер 20. 4. год. 7.30 „Оборона Козлтиши".

Пятниця 21. 4. год. 7.30 „Оборона Козлтиши".

Театр Ріжнородностей.

Четвер 20. 4. год. 7.30 „Дайзі".

Пятниця 21. 4. год. 7.30 „Дайзі".

Український Театр ім. І. Котляревського.

РАВА РУСЬКА:

20. IV. Пригода в Черчі.
21. IV. Найщасливіший чоловік.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ПЕРЕМИШЛЬ, саля Нар. Дому.

20. 4. Невольник.
21. 4. За молдавський престіл.
22. 4. Гетьман Полуботок.

САМБІР, саля Української Бесіди.

23. 4. Дай серцю волю.
24. 4. Пісня Бескиду.
25. 4. Невольник.
26. 4. Бесталанна.
27. 4. За молдавський престіл.
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Жінка, яку кохаю".
АПОЛЬО: „Встань і борися!" (Роберт Тайльор, Волес Бері).
АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).
БАЙКА: „Гайді" (Шерлі Темпль)
БАЛТИК: „Вязниця без крат".
БАНДА: „Фордансерка", „Втікач із Сан Кентін".
ГРАЖИНА: „Християнська брехня".
ЕВРОПА: „Кібіц".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люізою Райнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Мурек".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Парижанка", боксер. метч Люі — Шмелінг.
МІРАЖ: „Сестри Кле".
МУЗА: „Марія Антоанета".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шеско і Тонько).
ПАКС: „Моє серце належить до тебе" (Джіллі).
ПАТРІЯ: „Нічні метелики".
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Гібральтар".
РОКСІ: „Сильні люди".
СВІТ: „Зрадник", „Більше між серпарка".
СВЯТОВИД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Гунга Дін".
ТОН: „Долина гігантів", „Рапсодія"
УТІХА: „Жовтий пил" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Паля Весел).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 9)
„Бухара".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 20. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з плит, 8.00 для шкіл, 8.10 Популярна муз. з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Муз. позавок для всеелюдних шкіл, 11.25 Віллі Меєрл грає власні твори, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та ради, 15.30 Орх. 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Село перед і після комасації, 16.40 Органовий рецитал Йосифа Хвалтука, 17.15 Інформації, 17.30 Вельможі вертаються до праці, 17.50 Орх., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Весна у вівчарні, гутірка м-ра Ол. Мартинюка, Комунікат Рільн. Т-ва Музика з пл., 18.30 Муж. хор „Волюнтарів Львівських", 19.00 Концерт із конферансієркою, між ними: вельо, акордеон, нар. пісеньки у вик. Ол. Шемлей, 20.00 Танц. музика, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, світовий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Орх., 21.30 Людвик XIV, 22.00 Спорт, 22.05 Муринські народні пісні у вик. О. Ляхсопран, у супр. форт., 22.25 Нові львівські муз. видання, 22.35 „Двоє сатирів" авд. Г. Збєжховського та В. Рапорта, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 21. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Приготуймо пінгольонії, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: „Віз Джималн" авд. для старших дітей, 11.25 Бізет: „Арлезіянка", суїта, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Українська музика з пл., 14.30 „Дорогою до Мартинович" фрагмент із повісти Е. Єндрєєвича, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 На широкому світі, авд. для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Скрипк. твори в супр. форт., 17.00 Актуальна гутірка, 17.10 Спів у супр. форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Із хроніки співацьких товариств, комунікат, спів, 18.30 Літ.-муз. вечір про Шлеськ, 19.15 Розр. концерт, орх., хор, 20.00 Симф. концерт сучасної музики, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 „Пес Мона" фрагм. із повісти, 21.20 Продовження концерту сучасної музики, 22.25 Сусп. і мистецькі наслідки „згляйхшальтування" літератури, 22.40 Фр. пісеньки з пл., 22.55 Інформ. авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 22. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Гітара та скрипка в джезовій музиці, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Опіка над сільською дитиною, 15.00 Театр Уяви для дітей: „Про ведмежий танок", пісеньки, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Господарські вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Флет, кларнет, форт., віол. 17.30 „Телефон" гутірка, 17.40 Авдиція, 17.44 Органи Вірліцера, пл., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спорт. гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Поляки на чужині. На Волині, авд. для молоді, 19.15 Танц. музика, рефрени, 20.00 „Турандот" оп. Пучінія; у перерві коло год. 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, коло год. 22.00 Фрагм. пов. С. Налковської „Нетерпеливі" 23.00 Інформ. авдиція, 23.05 Ост. вістки, 23.10 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 20. квітня 1939

БЕРЛІН 19.15 Веч. гомін, 20.15 Концерт. БІЛГОРОД 20.00 Гумор. 21.00 Нар. музика. БРЮСЕЛЯ ФР. 20.00 „Вероніка" оп. Месаджера. БУДАПЕШТ 19.25 Спів. рецитал Марії Басілідес, 20.50 Орх., ВІДЕНЬ 18.15 Дута орх., 19.00 Смичк. квартет а-дур оп. 18. Бетовена, **19.50 Українські вістки**, 21.00 Камер. орх., 10.30. 12.00 Концерт, у перервах репортажі в честь Гітлера, 18.15 Фантазія ц-дур на скр. і форт. Шуберта. 20.30 Вагнерівський концерт. ЛЯГТІ 16.00 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.45 „Циганське кохання" оп. Легара, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 21.35 Сопран. форт., 22.15 Розр. музика. РАДІО ПАРІ 20.30 Симф. концерт, РИМ 21.00 Платти та пісні, 21.15 „Золото Рену" оп. Вагнера.

Пятниця, 21. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Танкові ритми та марші, 20.10 „Верді" орх. концерт. БІЛГОРОД 20.00 Трансм. зі Загребу, 21.00 Театр Уяви, БУДАПЕШТ 18.35 Циг. музика, 20.00 „Масковий баль" оп. Верді, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні, музика форт., 18.00 Квітневі пісні **19.50 Українські вістки**, 21.00 Симф. орх., 22.30 Концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.35 Форт., 21.25 Мельодії Півдня, 22.30 Арфа, ДРОЙТВІЧ 19.30 Англ. пісні, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.45 Форт. дуети, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 17.00 Симф. концерт. ПАРІ ПТТ 18.05 Форт., 20.30 „Ле петі кафе" комедія Трістана Бернара, РИМ 17.00 Концерт хору, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Популярна муз. СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00 Віольончеля: Страделя, Гендель, Бах, Двожак, 20.30 Опера.

Субота, 22. квітня 1939.

БЕРЛІН 20.15 „Сонце Півдня" розр. концерт, 22.30 Камер. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.10 Молодь співає, 18.20 Орх., 18.50 Циг. музика, 22.00 Спів, ВІДЕНЬ 18.40 Нар. пісні, танки, **19.50 Українські вістки**, 20.10 Віденська династія вальсів, авд. з муз., 22.30 Розр. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.10 Сопран, тенор, 18.00 Форт., тріаутонієм, 20.15 Музика, ЛЯГТІ 18.40 Орх., спів, 19.50 Церковна музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 19.30 Хор, 20.10 Тріо а-моль Чайковського, 21.00 Розр. програма, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 22.30 Віол., ПАРІ ПТТ 21.45 Забуті пісеньки, РАДІО ПАРІ 18.15 Муз. казка для дітей, 20.30 Скрипка, 21.00 Симф. концерт, РИМ 21.00 „Валькірія" оп. Вагнера, СОФІЯ 18.15 Мандоліни, 19.30 Соната на скр. і форт. Шумана, 20.00 Іт. пісні, 20.55 21.45 Легка музика.

Біржа.

Львів, 19 квітня 1939

ГРОШІ

Бельги бельг. 89·82—89·7?, Доляри америк. 5·28·25—5·32·00, Доляри канад.— 5·26·00—5·29·00. Фльор. гол. 280·85—283·32 Франки франц. 14·02—14·14, Франки шв. 118·30—119·30, Фунти англ. 24·97—24·97 Гульд. данц. 9?·75—100·25 Корони данські 110·65—111·48, Корони норв. 124·40—125·32 Корони шведські 127·5?—128·62, Ліри іт. 17·00—16·90, Марки фінляндські 11·00—11·03 Марки нім. срібні 80·50.

Акції.

Банк Польський 120·00, Цукор 38·75—38·50, Вугіль 38·25—38·75, Лільпоп 91·00—91·25 Моджеїв 21·00—21·0?, Островець 79·00—78·50, Старахович 58·50—58·25, Жирардів 63·50—63·00, Габербуш 69·50.

Папери.

4 і пів внутрішня 63·25—62·75. 3 інвест 1 ем. 85·00, серія 89·00—00·00. 2 ем. 84·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 67·50 5 колійова 68·00—65·00, 4 прем. дол. 41·00 4 консолідаційна 64·25—64·00.

Тенденція слабша.

Ціни „Маслосоюзу".

Львів, дня 19. квітня 1939.

1 кг. масла бльок. без опак.		3.25
1 кг. масла дес. бочк.		3,30
1 л. молока	зол.	0.17—0.18
1 кг. яєць		1.—

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця знижкова.

ОПОВІСТКИ.

До милосерних сердець звертається мати, що має троє неліткніх дітей і спаралізованого чоловіка і не має на оплату школи для свого сина, ученика Механічного Лицею. Ласкаві жертви просимо слати для Гликерії Цап, Львів, Дверніцького 30. 2—2

15 зол. складає на Рідну Школу Амалія Балтарович з Глинян замість вінка по бл. п. Володимирі Малиновській.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": по зол. 10.— **на Мужеську Ремісничу Бурсу, Інвалідів, Захоронку, Найбідніших**, Б. Львів; на **Рідну Школу** зол. 15.— Балтарович.

На Рідну Школу зложили Вп.: Ганнуся з Вавриковичів і м-р Іван Бараник з Ярослава 15 зол. замість повідомлень про їх вінчання, яке відбулося 11. квітня п. р. в Ярославі — весільні гості на ту саму ціль 15 зол.

КУПНО — ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ поверхова вілля 6 кімнат, з городчиком, на передмісті Львова, автобус на місці, до трамваю 12 хвилин. Надається для лікаря, адвоката і т. п. Зголошення до Адміністрації під „28.000 зол.". 860 2—3

МЕШКАННЯ

ДЛЯ ЛІКАРЯ повнокомфортове, двокімнатне мешкання з кухнею по лікареві, над митницею, вул. Городецька 129. Зголошення управа „Транзакція" Длугоша 1. Тел. 117-94. 856 2—3

ПОКІЙ і кухня, вул. Запольської 38 побіч Личаківського парку, при трамваю. 856 2—4

ДУЖЕ ГАРНЕ 4 кімнатне мешкання з кухнею, повнокомфортове. **Тарнавського 43.** Умовини подає управа „Трансакції" Длугоша 1. 864 2—3

УМЕБЛЬОВАНУ кімнату окремий вхід винайму (може бути і харч) Театинська три. Д-р Левицький. 845 3—3

ВИНАЙМУ кімнату — вхід з клітки Окульського ч. 8, м. 8, перша бічна Листопада, тел. 261-74. 882 1—1

РІЖНІ

ЛЕДІВНІ, ледівнички, передсезонова продаж, рабат 10%, Ренчнер, Легіонів 37. 692 5-7

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 841 3-3

„ПАЛІЮМ" продає найдешевше, найліпші, найгривкіші робітничі убрання, охоронні плащі, мотоциклеві комбінезони, імпрегновані плащі мужеські і дитячі. Гетьманська 22, ріг Лукасінського 1-7 806 9-0

ДОЗОРЦІВКИ шукають бездітні за кавцією 500 зол. „Діло" під „б. старшина Укр. Армії". 876 1—2

ПРАКТИКАНТІВ прийме фінансова установа у Львові. Зголошення під „Здібні" до „Діла". 877 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Театри.

Великий Театр.

Четвер 20. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".

Пятниця 21. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".

Театр Рімнородностей.

Четвер 20. 4. год. 7.30 „Дідді".

Пятниця 21. 4. год. 7.30 „Дідді".

Український Театр ім. І. Котляревського.

РАВА РУСЬКА:

20. IV. Пригода в Черчі.

21. IV. Найщиріший чоловік.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ПЕРЕМИШЛЬ, саля Нар. Дому:

20. 4. Невольник.

21. 4. За молдавський престіл.

22. 4. Гетьман Полуботок.

САМБІР, саля Української Бесіди.

23. 4. Дай серцю волю.

24. 4. Пісня Бескиду.

25. 4. Невольник.

26. 4. Безталанна.

27. 4. За молдавський престіл.

28. 4. Мати наймичка.

29. 4. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Жінка, яку кохаю".

АПОЛЬО: „Встань і борись!" (Роберт Тейльор, Волес Бері).

АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).

БАЙКА: „Гайді" (Шерлі Темпль).

БАЛТИК: „Вязниця без крат".

ВАНДА: „Фордансерка", „Втікач із Сан Квентін".

ГРАЖИНА: „Християнна брехня".

ЕВРОПА: „Кібіц".

КАСІНО: „Великий вальс" із Люізою Райнер.

КОПЕРНИК: „Доктор Мурек".

МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".

МЕТРО: „Парижанка", боксер. меч Льв — Шмелінг.

МІРАЖ: „Сестри Кле".

МУЗА: „Марія Антоанета".

ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шецко і Тонько).

ПАКС: „Моє серце належить до тебе" (Джілі).

ПАТРІЯ: „Нічні метелики".

РАЙ: „Забута мельодія.

РІЯЛЬТО: „Гібральтар".

РОКСІ: „Сильні люди".

СВІТ: „Зрадник", „Більше ніж секретарка".

СВЯТОВИД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".

СТИЛЕВЕ: „Гуига Дін".

ТОН: „Долина гігантів", „Рапсодія".

УТІХА: „Жовтий пил" і ревія.

ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Паоля Веселі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Бухара".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 20. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з плит, 8.00 для шкіл, 8.10 Популярна муз. з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Муз. порадник для всеЛюдних шкіл, 11.25 Біллі Меєрз грає власні твори, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Концерт бандль, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та ради, 15.30 Орх. 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Село перед і після комасації, 16.40 Органовий рецитал Йосифа Хвелтука, 17.15 Інформації, 17.20 Ведмеді вертаються до пралісу, 17.30 Орх., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Весна у вівчарні, гутірка м-ра Ол. Мартинека, Комунікат Рільн. Т-ва Музика з пл., 18.30 Муж. хор „Віліпурія Дзялжвейкот", 19.00 Концерт із конферансієркою, міш. квартет, пікольо, акордеон, пар. пісеньки у вик. Ол. Шемлей, 20.00 Танк. музика, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, сніговий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Орх., 21.30 Людвик XIV, 22.00 Спорт, 22.05 Муринські набожні пісні у вик. О. Ляди, сопран, у супр. форт., 22.25 Нові львівські муз. видання, 22.35 „Двоє під сатирі" авд. Г. Збєжховського та В. Разорта, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 21. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Приготуймо шкальоцці, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: „Від Джимали" авд. для старших дітей, 11.25 Біает: „Арлезіянка", сюїта, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Українська музика з пл., 14.30 „Дорогою до Мартинович" фрагмент із повісти Е. Єлржевича, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 На широкому світі, авд. для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Скрипк. твори в супр. форт., 17.00 Актуальна гутірка, 17.10 Спів у супр. форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Із хроніки спів. товариств, комунікат, спів, 18.30 Літ.-муз. вечір про Шлеськ, 19.15 Розр. концерт, орх., хор, 20.00 Симф. концерт сучасної музики, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 „Пес Мона" фрагм. із повісти, 21.20 Продовження концерту сучасної музики, 22.25 Сусп. і мистецькі наслідки „зглайхшальтування" літератури, 22.40 Фр. пісеньки з пл., 22.55 Інформ. авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 22. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Гітара та скрипка в джезовій музиці, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Опіка над сільською дитиною, 15.00 Театр Уяви для дітей: „Про ведмежий танок", пісеньки, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Господарські вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Флет, клярнет, форт., від. 17.30 „Телефон" гутірка, 17.40 Авдиція, 17.44 Органи Вірліцера, пл., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спорт. гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Поляки на чужині. На Волині, авд. для молоді, 19.15 Танк. музика, рефрени, 20.00 „Турандот" оп. Пуччіні; у перерві коло год. 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, коло год. 22.00 Фрагм. пов. С. Налковської „Нетерпеливі" 23.00 Інформ. авдиція, 23.05 Ост. вістки, 23.10 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 20. квітня 1939

БЕРЛІН 19.15 Веч. гомін, 20.15 Концерт, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. музика, БРЮСЕЛЯ ФР. 20.00 „Вероніка" оп. Месаджера, БУДАПЕШТ 19.25 Спів. рецитал Марії Басілідес, 20.50 Орх., ВІДЕНЬ 18.15 Дута орх., 19.00 Смичк. квартет а-дур оп. 18. Бетовена, **19.50 Українські вістки,** 21.00 Камер. орх., 10.30, 12.00 Концерт, у перервах репортажі в честь Гітлера, 18.15 Фантазія п-дур на скр. і форт. Шуберта, 20.30 Вагнерівський концерт, ЛЯГТІ 16.00 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.45 „Циганське кохання" оп. Легара, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 21.35 Сопран, форт., 22.15 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 20.30 Симф. концерт, РИМ 21.00 Плити та пісні, 21.15 „Золото Рену" оп. Вагнера.

Пятниця, 21. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Танкові ритми та марші, 20.10 „Верді" орх. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Трансм. зі Загребу, 21.00 Театр Уяви, БУДАПЕШТ 18.35 Циг. музика, 20.00 „Масковий баль" оп. Верді, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні, музика форт., 18.00 Квітневі пісні **19.50 Українські вістки,** 21.00 Симф. орх., 22.30 Концерт, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.35 Форт., 24.25 Мельодії Півдня, 22.30 Арфа, ДРОЙТВІЧ 19.30 Англ. пісні, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.45 Форт. дуети, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 17.00 Симф. концерт, ПАРІ ПТТ 18.05 Форт., 20.30 „Ле петі кафе" комедія Трістана Бернара, РИМ 17.00 Концерт хору, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Популярна муз. СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00 Віольончеля: Отраделя, Гендель, Бах, Двожак, 20.30 Опера.

Субота, 22. квітня 1939.

БЕРЛІН 20.15 „Сонце Півдня" розр. концерт, 22.30 Камер. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.10 Молодь співає, 18.20 Орх., 18.50 Циг. музика, 22.00 Спів, ВІДЕНЬ 18.40 Нар. пісні, танки, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Віденська династія вальсів, авд. з муз., 22.30 Розр. концерт, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.10 Сопран, тенор, 18.00 Форт., траутоніюм, 20.15 Музика, ЛЯГТІ 18.40 Орх., спів, 19.50 Церковна музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 19.30 Хор, 20.10 Тріо а-моль Чайковського, 21.00 Розр. програма, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 22.30 Віол., ПАРІ ПТТ 21.45 Забуті пісеньки, РАДІО ПАРІ 18.15 Муз. казка для дітей, 20.30 Скрипка, 21.00 Симф. концерт, РИМ 21.00 „Валькірія" оп. Вагнера, СОФІЯ 18.15 Мандоліни, 19.30 Соната на скр. і форт. Шумана, 20.00 Іт. пісні, 20.55 21.45 Легка музика.

Біржа.

Львів, 19 квітня 1939

ГРОШІ

Бельги бельг. 89·82—89·71, Доляри америк. 5·28·25—5·32·00, Доляри канад.— 5·26·00—5·29·00, Фльор. гол. 280·85—283·32 Франки франц. 14·02—14·14, Франки шв. 119·30—119·30. Фунти англ. 24·97—24·97 Гульд. данц. 99·75—100·25 Кор. данські 110·65—111·48, Корони норв. 124·40—125·32 Корони шведські 127·5—128·62, Лїри іт. 17·00—16·90, Марки фінляндські 11·00—11·03 Марки нім. срібні 80·50.

Акції.

Банк Польський 120·00, Цукор 38·75—38·50, Вугіль 38·25—38·75, Ліпьпоп 91·00—91·25, Моджеїв 21·00—21·0, Островець 79·00—78·50, Стараховичі 58·50—58·25, Жирардів 63·50—63·00, Габербуш 69·50.

Папери

4 і пів внутрішня 63·25—62·75. 3 інвест 1 ем. 85·00, серія 89·00—00·00. 2 ем. 84·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 67·50 5 колійова 68·00—65·00, 4 прем. дол. 41·00 4 консолідаційна 64·25—64·00.

Тенденція слабша.

Ціни „Маслосоюзу".

Львів, дня 19. квітня 1939.

1 кг. масла бльок. без опак.	3.25
1 кг. масла дес. бочк.	3.30
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	1.—

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця знижкова.

ОПОВІСТКИ.

До милосердних сердець звертається мати, що має троє нелітніх дітей і спаралізованого чоловіка і не має на оплату школи для свого сина, ученика Механічного Ліцею. Ласкаві жертви просимо слати для Гліксрії Цап, Львів, Дверніцького 30. 2—2

15 зол. складає на Рідну Школу Амалія Балтарович з Глиняи замість вінка по бл. п. Володимирі Малиновськім.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": по зол. 10.— **на Мужеську Ремісничу Бурсу, Інвалідів, Захоронку, Найбідніших,** Б. Львів; на **Рідну Школу** зол. 15.— Балтарович.

На Рідну Школу зложили Вп.: Гануся з Вавриковичів і м-р Іван Бараник з Ярослава 15 зол. замість повідомлень про їх вінчання, яке відбулося 11. квітня ц. р. в Ярославі — весільні гості на ту саму ціль 15 зол.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.